

ΔΙΑ ΤΟΝ Ο.Τ.Ε.

ΖΑΓΟΡΙΑΚΑ

φυσική γονιμοποίηση.
Τ.Υ. ΚΑΙ Δ. ΖΑΓΟΡΙ

Ο Ο.Τ.Ε. είναι από τους μεγαλύτερους οργανισμούς της χώρας μας και πρέπει να διαθέτει οργανωμένες υπηρεσίες μεταξύ των οποίων και την υπηρεσία προγραμματισμού από τις βασικότερες υπηρεσίες μας επιχειρήσεις. Όταν ο προγραμματισμός δεν λειτουργεί κανονικά ο οργανισμός τότε θα πειραματίζεται, θα προχειρολογεί και θάνατο έρμαιο των πιέσεων.

Φαίνεται ότι και ο Ο.Τ.Ε. θα υστερεί στην σωστή λειτουργία της υπηρεσίας προγραμματισμού του. Βγάζουμε το συμπέρασμα γιατί ποτέ δεν κατορθώσαμε να μάθουμε πότε προβλέπεται η επέκταση του αστικού δικτύου σε όσα χωριά μας δεν έχουν χορηγηθεί τηλεφωνικές γραμμές στα σπίτια και χώρους εργασίας των κατοίκων αλλά κατά περίπτωση πληροφορούμεθα ότι για τον επόμενο χρόνο έχει προγραμματιστεί κάποιο χωριό.

Ελληνικό φαινόμενο η ασθενής οργάνωση και ο προγραμματισμός στους κρατικούς και ημικρατικούς οργανισμούς, αιτία της κακής λειτουργίας τους. Και επειδή ομιλούμε για οργάνωση αδυνατούμε να καταλάβουμε γιατί ο Ο.Τ.Ε. δεν χορηγεί μετρητά σε επιχειρήσεις του Ζαγορίου (ξενώνες, καταστήματα, εστιατόρια, πρατήρια κ.ά.) ώστε να είναι ευχερής η εξυπηρέτηση των επιχειρηματιών κατοίκων ή επισκεπτών για να συνδιαλέγονται με τους δικούς τους είτε για οικογενειακά θέματα είτε επιχειρησιακά.

Η δικαιολογία ότι υπάρχουν μετρητές στο υπηρεσιακό τηλέφωνο δεν ευσταθεί διότι:

1) Δεν είναι δυνατόν να είναι πάντοτε ο υπεύθυνος στο κέντρο επειδή απασχολείται σε γεωργικές ή άλλες ασχολίες του. Είναι γνωστόν ότι λίγες ώρες μπορεί κανείς να επικοινωνήσει με το κοινοτικό τηλέφωνο.

2) Γιατί νάναι π.χ. υποχρεω-

μένος ο διαμένων σε ξενώνα να σηκώνεται να ντύνεται να πάει στο κοινοτικό τηλέφωνο χωρίς νάναι βέβαιος ότι θα το βρεί ανοικτό ή να διατρέχει κίνδυνο υγείας από την τυχόν κακοκαιρία και,

3) Δεν υπολογίζεται απώλεια χρόνου εργασίας στην άσκοπη αυτή μετακίνηση των πολιτών.

Οικονομικό θέμα δεν υπάρχει διότι οι ενδιαφερόμενοι προσφέρονται να καταβάλουν την αξία των μετρητών.

Άρα δεν είναι παρά αδιαφορία του οργανισμού προς τον πολίτη του υπαίθρου, τα συμφέροντά του και τον τουρισμό γενικότερα, γιατί ποιος επιχειρηματίας θα επισκεφθεί μέρη που η λειτουργία των τηλεπικοινωνιών είναι προβληματική;

— ★ —

ΙΧΘΥΟΣΚΑΛΑ!!!

Στο Βοΐδομάτη έχει κατασκευαστεί ιχθυόσκαλα η οποία από εσφαλμένη μελέτη και κακοτεχνία δεν πληρεί τους σκοπούς για τους οποίους έχει ε-

κτελεστεί το έργο. Μεταξύ των άλλων δεν επιτρέπει στα ψάρια ειδικότερα στις πέστροφες, να ανεβαίνουν στις πηγές για να γεννήσουν αλλά αν και μερικές τα καταφέρουν τελικά, πολύ λίγες θα φθάσουν στις πηγές από τη λαθροαλιεία που γίνεται στο Βοΐδομάτη από τους ασυνείδητους ψαράδες την εποχή που γεννούν γιατί δεν υπάρχει υπηρεσία προστασίας του Δρυμού.

Οι οικολόγοι, που κόπτονται για την προστασία του περιβάλλοντος, σε καμιά δυναμική ενέργεια ή διαμαρτυρία έχουν προβεί, ώστε να διοριστούν φύλακες σε 24ωρη βάση για την προστασία της πανίδας και χλωρίδας που αργά μεν αλλά σταθερά εξαφανίζεται.

Για τη θεραπεία του σφάλματος η υπηρεσία από πέρυσι προσπαθεί να βελτιώσει την ιχθυόσκαλα, χωρίς ακόμη να έχει τεθεί σε λειτουργία. Έτσι ακόμη ένας χρόνος θα περάσει, χωρίς θετικό παραγωγικό αποτέλεσμα, από αδιαφορία της αρμόδιας Υπηρεσίας.

Μήπως η ρήψη γόνου μπορούσε να αντικαταστήσει τη

Προβορές

για το Ηρώο της

Ζαγορίδας γυναίκας

ΓΚΩΛΕΤΣΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΠΡΙΤΣΟΥ ΒΙΚΤΩΡΙΑ

Στη μνήμη Δ. Πίτσου, Δέσποινας, Ειρήνης, Σοφίας
Πρίτσου, Γιάννη Σαραλή, Γιάννη Μουδόπουλου, Ζη-
νοβίας Χαντέλη.

ΣΤΡΟΥΛΙΑΣ ΑΝΤΩΝΗΣ
ΠΑΝΤΑΖΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ

Στη μνήμη Δημητρίου Οικονόμου.

Η ΕΡΤ και ΕΡΤ 2 δεν έχουν αντιμετωπίσει αποτελεσματικά ώστε να βλέπουν και οι κάτοικοι του Δυτικού Ζαγορίου, τα τηλεοπτικά προγράμματα των σταθμών μας.

Το Δ. Ζαγόρι, που βρίσκεται πλησίον των συνόρων, πρέπει να έχει πολύ καλή λήψη τόσο για ψυχαγωγία όσο και για εθνικούς λόγους, γιατί οι κάτοικοι αναγκάζονται να παρακολουθούν τα προγράμματα των Αλβανικών σταθμών, που εκτός από ψυχαγωγικά, είναι φυσικό να εκπέμπονται και προπαγανδιστικά.

Δισεκατομμύρια σπαταλώνονται, πολλές φορές αδικαιολόγητα, για την ικανοποίηση των μεγάλων αστικών κέντρων και μεμονωμένων ατόμων. Η πολιτεία δεν το θεωρεί σκόπιμο να διαθέσει και μερικά χρήματα για τους ακρίτες μας, των ορεινών περιοχών ιδιαίτερα που η μοναδική ψυχαγωγία τους είναι η τηλεόραση.

Αν οι δυο τηλεοπτικοί σταθμοί αδιαφορούν δεν πρέπει να αδιαφορεί και το Υπουργείο Προεδρίας που προΐσταται και οφείλει να επιβάλει την άμεση ικανοποίηση της ψυχαγωγίας των ορεινών πληθυσμών, εκτός εάν το ικανοποιεί η παρακολούθηση ξενόγλωσσων προγραμμάτων.

— ★ —

ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΚΑΙ ΠΟΤΕ

Με αφορμή την άρνηση του Πολιτειακού Γραφείου Ιωαννίνων για τη χορήγηση αδειας ανέγερσης Αγροτικού Ιατρείου στο χωριό Μηλιωτάδες με το αιτιολογικό ότι η περιοχή Τσιπιανής — Μηλιωτάδες — Καμπέρ Αγά θα κατακληστεί από τα νερά του προβλεπόμενου φράγματος «Στενού Καλλαρυτικού» τίθεται το ερώτημα: Είναι βέβαιο ότι θα πραγμα-

ΤΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

τού εκδότη

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Οφείλουμε να γνωρίσουμε στους αναγνώστες μας το ύψος των δαπανών που απαιτούνται για την έκδοση του περιοδικού μας, για να έχουν υπόψη τους οι αναγνώστες μας που διαθέτουν οι εισφορές τους.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ 1987 ΜΟΝΟ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΜΑΣ

	Μήνες	Τιμή	
1. Χαρτί	12 X	180	= 216.000
2. Εκτυπωτικά	12 X	40.000	= 480.000
3. Διπλώμα 16 σελίδες	12 X	5.000	= 60.000
4. Συμβολική αμοιβή επιμέλειας προσωπικού 20+10 χιλ.	12 X	30.000	= 360.000
5. Ενοίκιο γραφείων — κοινό-χρηστα	12 X	30.000	= 360.000
6. Ταχυδρομικά περιοδικού	12 X	4.500	= 54.000
7. Μεταφορικά (σε ταχυ)μείο, σε γραφείο, σε τυπογραφείο)	12 X	1.000	= 12.000
8. Φύλμα, εκτυπωτικά φωτογρ., ΚΛΙΣΙΕ			30.000
9. Τηλέφωνο	6 X	6.000	= 36.000
10. Φως - νερό	6 X	3.000	= 18.000
11. Διάφορες μικροδαπάνες			100.000
	ΣΥΝΟΛΟ		1.726.000

ΕΝΗΜ.: Εκτός των 6 πρώτων δαπανών οι υπόλοιπες δαπάνες υπολογίστηκαν κατά προσέγγιση.

Η υπερβολική αύξηση των δαπανών έκδοσης ανέβασε το κόστος κάθε φύλλου στις 100 και πλέον δραχμές ή 1.200 δρχ. το χρόνο. Βεβαίως εάν οι αναγνώστες μας ήταν περισσότεροι το κόστος κάθε φύλλου ήταν μικρότερο.

Επειδή εμείς ΟΥΔΕΜΙΑ οικονομική ενίσχυση έχουμε από άλλη πηγή εκτός των εισφορών των αναγνωστών πρέπει οι εισπράξεις μας κατά μήνα να ξεπερνούν τις 140.000 πράγμα που ακόμη δεν πετύχαμε και πρέπει να επαναλάβουμε ότι 150 περίπου φύλλα στέλνουμε δωρεάν σε κρατικές υπηρεσίες, οργανισμούς ή άτομα που έχουν τη δυνατότητα να βοηθήσουν ή να προωθήσουν θέματα σχετικά με την ιδιαίτερη πατρίδα μας και τους κατοίκους της. Αυτό ως το έχουν υπ' όψιν τους τα σωματεία μας.

Κατά συνέπεια ποσά μέχρι 1.000 δρχ. δεν πρέπει να θεωρούνται ότι συμπεριλαμβάνουν και την αξία του ημερολογίου που μόνο τα ταχυμικά ξεπερνούν τις 50 δρχ.

ΙΔΕΑ ΓΙΑ ΣΧΟΛΗ ΚΑΓΙΑΚ

Τόσο με την επαφή του έχω από 10ετίας με τους Γερμανούς λάτρες του καγιάκ πολλοί από τους οποίους — είναι οικολόγοι και διολόγοι — έχουν άμεση σχέση με το περιβάλλον και τα προβλήματά του, όσο και με έλληνες ορειβάτες — φυσιολάτρες, έρχομαι να ρίξω την ιδέα για την ίδρυση σχολής καγιάκ στο χωριό μας. Οι Γερμανοί αθλητές θεωρούν τον Αώ ως ένα από τα καλύτερα (το Πέμπτο) της Ευρώπης γι' αυτό το σπόρ.

Επειδή όπως διαβάζω και στο

περιοδικό πέρσι άρχισαν και Έλληνες ν' ασχολούνται μ' αυτό το σπόρ πιστεύω πως επιβάλλεται η ίδρυση μιάς τέτοιας σχολής με έδρα τη Βοδούσα που συγκεντρώνει όλες τις απαραίτητες προϋποθέσεις. Αν λαμβάνεται μέριμνα για τον Τουρισμό μας, πρώτιστα πρέπει να προσεχθεί και να οργανωθεί ο τουρισμός αυτών των ανθρώπων που πραγματικά αγαπούν και σέβονται την ελληνική φύση και τα βουνά και ποτάμια μας.

ΧΡΟΝΗΣ ΔΡΟΤΤΙΑΣ

ΖΑΓΟΡΙΑΚΑ

τοποθετεί το έργο και πότε; και μέχρι ποίου σημείου θα πλημμυρίσει η έκταση;

Γιατί από ότι γνωρίζουμε τίποτε το θετικό δεν υπάρχει εκτός από κάποια μελέτη της Δ.Ε.Η. όπως άλλωστε δήλωσε και ο Υπουργός Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας σε επερώτηση βουλευτή.

«Το υπουργείο Ενέργειας και η υπαγόμενη σ' αυτό Δ.Ε.Η. περιορισμένη σχέση έχουν με τα αιτήματα της περιοχής του οικισμού στον οποίο αναφέρεται η εργασία. Το μόνο βέβαιο είναι ότι η Δ.Ε.Η. έχει ολοκληρώσει τη μελέτη για κάποιο υ-

δροηλεκτρικό σταθμό που θα μπορούσε να γίνει στην περιοχή Στενού Καλαρρύτικου. Από εκεί και πέρα δεν έχει ενταχθεί σε κανένα πρόγραμμα. Αν αρχίσει είχε ξεκαθαρίσει η Δ.Ε.Η. ότι μέχρι το 1994 δεν προβλέπεται έναρξη εκτέλεσης αυτού του έργου. Η δε νεώτερη πληροφορία την οποία έγραψα μας δίνει η Δ.Ε.Η. είναι ότι δεν προβλέπεται καν να εισηγηθούν οι υπηρεσίες στη διοίκηση της Δ.Ε.Η. στην εκτέλεση αυτού του έργου. Με άλλα λόγια δεν υπάρχει για το ορατό μέλλον πρόβλεψη έργου, το οποίο να δημιουργεί τα προβλήματα. Η περιοχή είναι από τις ευφορότερες, κάποτε διεκρίνετο για τους αμπελώνες της. Είναι επιπλέον να απαγορεύεται η αξιοποίησή της, επειδή υπάρχει κάποια πιθανότητα να γίνει ένα αναπτυξιακό έργο. Και εάν δεν γίνει; ή εάν δεν καταλυστεί από τα νερά του φράγματος ολόκληρη η περιοχή αλλά ένα μέρος αυτής.

Ομιλεί όχι μόνο η κυβέρνηση αλλά όλοι οι οικονομικοί παράγοντες για παραγωγικότητα. Πώς όμως θα πραγματοποιηθεί όταν οι λίγοι νέοι που έμειναν στα χωριά μας εμποδίζονται και αποκαρδιώνονται να δημιουργήσουν κάποια εργασία οδοντούμενοι έτσι στην αστυφία;

Γιατί το Υπουργείο ή η Δ.Ε.Η. δεν προχωρούν στην οριστική μελέτη του έργου και την οριοθέτηση του ύψους των υδάτων ώστε να γνωρίζουν οι κάτοικοι τι μένει για εκμετάλλευση και από τώρα να προγραμματίσουν το μέλλον τους;

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της ανικανότητας των δημοσίων υπηρεσιών για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων της επαρχίας όπως και το ότι κανείς δεν θα μας δώσει θετική απάντηση για την τύχη των κατοίκων της περιοχής. Είδομεν.

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΓΙΟΥ ΜΗΝΑ

Στην Αθήνα έγιναν οι αρχαιρείες της αδελφότητας Αγίου Μηνά.

Εκλέχθηκαν:
Στεργίου Π. Βασίλ. Πρόεδρος
Σιαμπέκας Γεώργιος Αντιπρόεδρος
Βακόλα Άννα Γραμματέας
Σπύρου Δημήτριος Ταμίας
Παπανικολάου Παναγιώτης μέλος
Στεργίου Ν. Βασίλειος μέλος
Τζιουμάκας Γεώργιος μέλος
Βακόλας Ελευθέριος μέλος
Κολακίς Σπύρος μέλος

(Εκ του Δ.Σ.)

ΖΑΓΟΡΙΣΙΑ

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΟΥ κ. Κ. ΒΑΡΖΩΚΑ

(9) ΚΑΤΩ ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ (χορευτικό)

Κάτω στην Αγία Μαρίνα και στην Παναγιά
Δώδεκα χρόνων κορίτσι πήγε καλογρηά
Κι ούτε το σταυρό της κάνει, ούτε προσκυνά,
μόν' κυττάει τα παλληκάρια τα Ζαγοριανά.
Βγαίνει μέσ' το σταυροδρόμι και πουλάει κρασί
πέρασε ο ένας, πέρασε κι ο άλλος, πέρασα κι εγώ.
— Καλημέρα καλογρηά μου, τί πουλάς εδώ;
— και κρασί πουλάω Λεβέντη μ' και καλό ρακί
και σταφύλι απ' το κλίμα πούναι ραζακί.
— Καλογρηά μου, αν μεθύσω πού θα κοιμηθώ;
— Παλληκάρι μ' αν μεθύσεις έλα στο κελί
πόχω πέρδικα ψημένη και γλυκό κρασί,
πόχω πάπλωμα στρωμένο και χρυσό χαλί
που είμαι κόρη και κοιμούμαι ολομοναχή
θέ να φάμε και θα πιούμε και θα παίξουμε
θα φιλήσεις θα αγκαλιάσεις καλογρηάς κορμί.
— Τσάπα, τσάπα καλογρηά μου κι είναι αντροπή.
— Αντροπή ναι στα κορίτσια και στις όμορφες
Μα σε μένα την καλόγρηα δεν είν' ντροπή
που είμ' στα ράσα τυλιγμένη σα χλωρό τυρί.

(10) Η ΚΟΡΗ ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ΚΛΕΦΤΗΣ

Ποιός είδεν ήλιο το θραδύ κι αστρί το μεσημέρι,
ποιός είδε κόρη ανύπαντρη να πάει με τους κλέφτες.
Δώδεκα χρόνια έζησε αρματωλός και κλέφτης,
κανένας δεν το πρόσεξε από τα παλληκάρια.
Και μιά λαμπρή, μιά Πασαχλιά, με το Χριστός Ανέστη
θγήκαν να παίξουν τα σπαθιά, να ρίξουν το λιθάρι.
Κ' η κόρη απ' το ζόρι της κι από τη λεβεντιά της
της ξεθλιώθηκε το κουμπί και φάνικε το θυζί της.
Ένας το λείει μάλαμα, άλλος το λείει ασήμι.
Κι ένα όμορφο κλεφτόπουλο σηκώθηκε και τους λείει:
— «Δέν είναι ούτε μάλαμα, δεν είναι και ασήμι
είναι της κόρης το θυζί γυναικείο μαστάρι.
— Τσάπα, τσάπα κλεφτόπουλο καλό μου παλληκάρι
πάψε κανένας μὴν το δεί, κανένας μὴν το μάθει.
Τι εγώ εσένα αγαπώ, σένα θα πάρω άντρα.

(13) ΤΗΣ ΚΥΡΑ ΦΡΟΣΥΝΗΣ (Ιστορικό)

Φύσα θορία φύσα θρασκιά, τράβα καυμένη Λίμνη
να πνίξεις τρεις αρχόντισσες και την κυρά Φροσύνη
«Άχ Φροσύνη παινεμένη, τί κακό 'παθες καυμένη;
— Φάτεμε, ψάρια, φάτεμε, φάτεμε καραβίδες
με το κεφάλι πούχα γώ κι αγάπαγα Βελήδες
— «Άχ! Φροσύνη παινεμένη, μέσ' τη Λίμνη ξαπλωμένη
— Δέ στόλεγα Φροσύνη μου, μη θάλεις δαχτυλίδι,
θέ να το μάθ' Αλή Πασιάς σε ρίχνει μέσ' τη Λίμνη.
'Άχ Φροσύνη παινεμένη, άχ πώς τόπαθες καυμένη.
— Δέ στόλεγα Φροσύνη μου για να τραβήξεις χέρι
Απ' το Μουχτάρ που σούδωσε διαμάντι δαχτυλίδι;
— 'Άχ Φροσύνη παινεμένη, δεν το σκέφτηκες καυμένη;
χάλα κατάρια ζάχαρη θα ρίξω μέσ' τη Λίμνη
για να γλυκάνει το νερό να πιεί η κυρά Φροσύνη.

(12) Η ΚΟΡΗ ΠΟΥ ΉΤΙΕ ΤΟ ΚΡΑΣΙ

Η κόρη η πεντάμορφη και μικροπαντρεμένη
από θραδύς γελάστηκε κι ήπια γλυκό κρασάκι.
Και πήγε και κοιμήθηκε σε μιά μηλιά από κάτω.
Και το πρωί σηκώνεται βαριά θολαντωμένη...
Βρίσκει τα στήθια της λυτά, τα χείλη φιλημένα
και την χρυσή της την ποδιά ψηλά ανακουμπωμένη.
Στη μάνα τρέχει να τα πει, της μάνας της το λείει;
«Μάνα μου, ποιός να τόκανε τούτο το μασκαρλίκι;
'Αν είν' από τον άντρα μου, χαλάλι να του γένει
κι αν είναι από τον νιούτσικο πάλι μετά χαράς του
Μ' αν είναι από τον παπά, χαράμι να του γένει.
Ευθύς τελάλι έστειλε στα τρία Βιλαέτια.
«Ακούστε σεις οι όμορφες οι μικροπαντρεμένες
Το Μάη κρασί μὴν πίνετε, όξω να μὴ κοιμάστε
Γιατί είναι άντρες πονηροί που περπατούν τις νύχτες
ρίχνουν ψαμί για τα σκυλιά, γλυκά στα μικροπαίδια
έχουν και μαγιοθότανο πλανεύουν τα κορίτσια.

(14) Ο ΝΙΟΣ ΚΙ Η ΚΟΡΗ

Όλη τη νύχτα περπατώ με έν' όμορφο κορίτσι.
Να το φιλήσω ντρέπομαι, να της το ειπώ φοβάμαι...
Σαράντα ράχες πέρασα και πέσσερες θουρούλες
Κι ακόμα δε τη φίλησα κι έχω καύμο μεγάλο.
Κι εκεί που είναι το δουνό, κοντά στην κρύα θύση
πεζεύω, δένω τ' αλόγο, κρέω και τ' αρματά μου
φιλά την κόρη τρεις φορές, στα μάτια και τα φρύδια
και στα θυζιά ανάμεσα ακούω κι αναστενάζει:
Τα χάρια που μ' αγκαλιάσαν να πέσουν απ' τη ρίζα
τα χείλη που με φίλησαν τάρχουν ξεράσει γαίμα.

(15) Η ΚΟΡΗ ΠΟΥ ΤΟΥΡΚΕΨΕ (Ιστορικό γεγονός)

Δώδεκα χρόνων κορίτσι, το κοψόχρονο
κάθε Κυριακή αλλάζει και στολίζεται
και στη σκάλα κατεβαίνει και νυαλίζεται.
Ο Μεχμέτ Πασάς διαβαίνει σκοταλίζεται
παίρνει μήλο και της ρίχνει, δεν το δέχτηκε,
ρίχνει μάλαμα κι ασήμι, χαμογέλασε,
πάντε παλληκάρια στέλνει στη μανούλα της
κι άλλα πέντε στο παζάρι στον πατέρα της,
για να πάρει την Τασιούλα ο Μεχμέτ Πασάς.
Σάν τ' άκουσ' η μανούλα δεν το δέχτηκε.
«Πέντε νεκροί θα πέσουν μέσ' την πόρτα μου,
την κόρη μ' δεν τη δίνω στον Μεχμέτ Πασά.
— Πάψε καλή μου μάνα μὴν πικρένεσαι,
τον πασιά θα πάρω και τον αγαπώ
θα γίνω Βοϊδοντίνα μέσ' τα Γιάννια,
θα κόψω τα χαράτσια στη Καλούτσανη.

Οι βρύσες του Σκαμνελίου

Οι βρύσες είναι απ' τα ωραιότερα στολίδια των χωριών μας. Ιδίως των ορεινών. Λιθόκτιστες, κατά κανόνα, με πέτρινα ή μεταλλικά κανονία, είναι πολύ εντυπωσιακές, όπως αφήνουν να πέφτει το νερό τους με το χαρακτηριστικό κελάρωμα του. Ιδιαίτερα τις καλοκαιρινές καντές μέρες, που ο κάθε επισκέπτης τις πλησιάζει να δροσιστεί κοντά τους και να πιεί απ' το κρυστάλλινο νερό τους να ξεδιψάσει.

Τέτοιες βρύσες έχει και το Σκαμνέλι. Μόνο που, από τότε που έγινε το δίκτυο ύδρευσης στα σπίτια, μερικές έμειναν με λίγο νερό τόσο, που αν τις φανταστούμε να κάνουν κάποια σύγκριση της σημερινής κατάστασής τους μ' εκείνη στην οποία βρίσκονταν παλιότερα, θ' απορούν πως έφτασαν σε τέτοια φτώχεια. Οι σπουδαιότερες βρύσες του Σκαμνελίου είναι:

Η Γκούρα, μισή ώρα πάνω απ' το χωριό, στην πολύ όμορφη ομώνυμη τοποθεσία με τις αγροκατασκευές όπου και η αρχή (υδρομαστέυση) του παλιού υδραγωγείου. Μέσα στο χωριό είναι: Η βρύση του Βαγγέλη, στην απάνω γειτονιά. Πήρε το όνομά της απ' το

ΛΕΩΝΙΔΑ Γ. ΤΣΑΟΥΣΗ

Βαγγέλη Δάδο, όταν, ως Πρόεδρος της Κοινότητας, ανακατασκεύασε το παλιό υδραγωγείο και την έφτιαξε κοντά στο σπίτι του για να εξυπηρετούνται, βέβαια και τα άλλα σπίτια της γειτονιάς.

Η βρύση του κυρ. Αλέξη, κοντά στο Σχολείο. Τ' όνομά της φαίνεται πως έχει κάποια σχέση με τον Αλέξη Νούσο: το γνωστό ευνοούμενο Προδουποργό του Αλή Πασά, απ' το Κατέσοβο, που η πρώτη του γυναίκα ήταν Σκαμνελίτισσα απ' τη μεγάλη οικογένεια των Σατζήδων, ευεργετών του χωριού.

Η βρύση του Μεσοχωριού, στο κέντρο που παλιότερα λεγόταν και του Χανιού ή βρύση στο Χάνι. Ίσως επειδή μπροστά της — προς Νότο κι αμέσως μετά το δρόμο — ήταν το Αμυλικό (Χάνι)· ένα κτίριο κοινοτικό — με είσοδο απ' το Μεσοχώρι — που χρησιμοποιεί για φιλοξενία των ανώνυμων επισκεπτών του χωριού· ενώ οι επώνυμοι — με κάποια θέση — φιλοξενούνταν, πάντα, στα καλύτερα σπίτια.

Είναι η μεγαλύτερη, με δυο κανονία και σκεπαστή. Σ' αυτή έρχονταν, με τιμητική συνοδεία, οι νύφες, τη δεύτερη μέρα του γάμου τους, να πάρουν νερό. Γι' αυτή και το εύγλωτο και μερακλήτι-

κο τραγούδι:

Πάρε τα γκιούμια κι έλα να τα (γεμίσουμε στη βρύση στο Μεσοχώρι να τα (μιλήσουμε.

Η βρύση της Παναγίας, στην κάτω γειτονιά, κοντά στην παλιά εκκλησία της Παναγίας, την έφτιαξε ο Κώστας Μαργιώλης με χρήματα απ' τις πιστώσεις της Γενικής Διοίκησης Ηλείου, όπου υπηρετούσε ως ανώτερος υπάλληλος (δ/ντής εντελλομένων εξόδων).

Η βρύση της Μάλιστας ή Μάλιστας απέναντι απ' το Μεσοχώρι, όπως βγαίνει ο αμαξιτός δρόμος απ' το χωριό προς το Γυφτόκαμπο.

Παλιότερα βρίσκονταν ανατολικά του χωριού και λίγο απόμακρο, όπου σήμερα το πολύ όμορφο δασάκι από διάφορα δένδρα φυτεμένα, πριν από χρόνια απ' τη δασική υπηρεσία. Εκεί πήγαιναν οι Σκαμνελίτες τ' απογεύματα, στις καλοκαιρινές μέρες. Έτρωγαν κάτι πρόχειρο που έφεραν μαζί τους και έπιναν απ' το πολύ χροεντικό νερό της. Και λέγεται ότι άποιος, όπως έπλε, είχε ευχαριστημένος: Μάλιστα! εννοώντας καλό, πιστό νερό. Κι έτσι βγήκε τ' όνομά της. Ο Στέργιος Δουβλής, ως Πρόεδρος, την έφερε, με έξοδα της Κοινότητας, στη σημερινή οραία κι εξυπηρετική θέση της: όχι μόνο για τους Σκαμνελίτες, αλλά και για τους περαστικούς. Στη νέα της θέση είναι πολύ καλοβαμμένη· καλοκτισμένη κι όμορφη με τη μεγάλη φλαμουριά κοντά της και το χωριό απέναντι μ' όλο τον περίγυρό του. Έτσι που, όταν κάθεται κανένας στα παγκάκια που έφτιαξε η Κοινότητα κοντά απ' τον ίσκιό της φλαμουριάς κι ακούει το τραγουδιστό κελάρωμα της, να χαίρεται και μια πολύ ωραία θέα, που απλώνεται μπροστά του, παρακολουθώντας τη ζωή και την κίνηση του χωριού. Τις άλλες βρύσες απλώς τις αναφέρω. Όλες βρίσκονται έξω απ' το χωριό, σε μικρότερη ή μεγαλύτερη απόσταση· όπως η Λάλια στα δρόμο προς το Γυφτόκαμπο. Του Παπαπέτρου χαμηλά προς το ποτάμι.

Οι πολύ πλούσιες σε νερό στις Κοτσανάδες, όπου και το νέο υδραγωγείο του χωριού. Οι βρύσες στο Γυφτόκαμπο, με ονόματα παρμένα απ' τους ιδιοκτήτες των χωραφιών, που ήταν κοντά τους. Και η απάνω Γκούρα, ψηλά στο βουνό· σ' ένα βαθύλακο της πολύ όμορφης κι επιβλητικής Τύμφης, που τα παγωμένα νερά της τα χαίρονται οι ορειβάτες, οι νέοι σποράνηδες και τα αγρίμια. Μια και δεν είναι εύκολο στον καθένα να φτάσει ως εκεί.

Οι ταξιδευμένοι Λαϊτίσινοι

Ο Σύλλογος των Λαϊτινών που έχει την έδρα του στη Θεσσαλονίκη και Προεδρεύεται σήμερα από τον κ. Κογκούλη Ιωάννη — λέκτορα της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και με γενικό γραμματέα την Μαρία Παμπούκα και Αντ'δον Ιωάννη Πίνιο Γεώργιον Μάρτσια καθώς και με τα άλλα μέλη που έκαναν την τιμή να με ορίσουν αντιπρόσωπον του συλλόγου στη Λάρισα με κύριο σκοπό να βοηθήσουν εις την προσπάθειαν που γίνεται να ανεγερθεί στη Λαϊσσία ναός στη μνήμη του Αγίου Ευσταθίου, σε παραχωρηθέν οικοπέδο από τον κ. Νικόλαον Ζαχάρην Αντ'χην καθώς και σε προηγούμενα φύλλα έργα σχετικής.

Δια την ενίσχυση της προσπάθειας αυτής με σφοδράσαν με θεωρημένο και αριθμημένο πλόν εισπραξέως εισρορών για τον ιερό ειδικά αυτό σκοπό σε τρόπον που να έχω επίσημο αποδεικτικό εισπραξέως και να αποδίδω το ποσό στο σύλλογο. Για το λόγο αυτό οι ενδιαφερόμενοι να προσφέρουν, να το γνωρίζουν.

Επειδή ο λόγος και το ενδιαφέρον μας είναι για το συγκεκριμένο ζήτημα θα ήθελα να γράψω για τη γιορτή του Αγίου που στη μνήμη του από πολλά χρόνια είναι χτισμένη εκκλησία στο Μεταξοχώρι της Αγιάς Λαρίσης.

Την Κυριακή 10 Μαΐου εορτάσθηκε στο εξωκλήσι που είναι πάνω σε δεσποζόντα λόφο του Κισσάβου πάνω από το Μεταξοχώρι (Ρέτσιον) Αγιάς και παρακολουθήσαμε την θείαν λειτουργίαν με ιερέα τον Παπαγιάννη. Το εκκλησίασμα ήταν πιστοί από το Μεταξοχώρι κι ανάμεσα σ' αυτούς κι εμείς οι Ζαγορίσιοι στη Λάρισα Αθανάσιος Καφέτσος, Γιάννης Ζώης, Γιάννης Πατάξογλου και Γιάννης Τζιμάς.

Πρέπει εδώ να πούμε πως με το Μεταξοχώρι, το όμορφο αυτό χωριό που είναι ενωμένα τα σπίτια του με την Αγία στους πρόποδες του Κισσάβου έχει ωραία παραδοσιακά σπίτια και περιβόλον ήλιεντό με τα τρεχούμενα νερά και τα πλατάνια, τον παραγωγικό κάμπο με τις συστηματικές καλλιέργειες δένδρα από μηλιές, αχλαδιές, κερασιές, φροντιστικές κλπ. που δίνουν πλούσιους καρπούς και υπάρχουν συσκευαστήρια και ψυγεία για τη διατήρηση μέχρι που να διατεθούν στην ελληνική αγορά.

Θα πρέπει να αναφέρουμε ότι με το Μεταξοχώρι υπάρχει ιδιαίτερος δεσμός, γιατί είναι η πατρίδα της συζύγου του Θανάση Καφέτσου, της Αγγελικής. Η μέρα της γιορτής ήταν ηλιόλου-

στη πραγματικά ανοιξιάτικη και είχαμε την ευκαιρία στην επιστροφή μας να καθίσουμε στην όμορφοστρωμένη με μαύρες πλατεία του Μεταξοχωρίου και απολαύσαμε κάτω απ' τα πλατάνια ακούοντας το νερό που δίστα της κυλά σαν μικρό ποτάμι σήμερα. Μας συντρόφευαν φίλοι απ' τον τόπο, κουβεντιάσαμε και ήπιαμε τον καφέ που ευγενικά μας προσέφεραν.

Ευχαριστούμε όλους που με έδειξαν καλούς μας δεξιότητες και ευχηθήκαμε μαζί μ' αυτούς να ικανοποιηθεί το ποδομένο να κτισθεί δηλαδή και στην αγαστημένη μας Λαϊσσία ο Ναός του Αγίου Ευσταθίου και ο Θεός να μας αξιώσει να παραστήμε στα εγκαίνια της πρώτης λειτουργίας του.

Ο Άγιος Ευστάθιος έχει καθιερωθεί ως ο προστάτης των αγροτικών και η μνήμη του γιορτάζεται στις 20 Σεπτεμβρίου. Εκαθίσταται στη μνήμη που υπάρχουν στη Κρήτη, στο Μεταξοχώρι, Αγιάς Λαρίσης και στην υπό ανέγερση της ιδικής μας στη Λαϊσσία Ζαγορίσιο Ιωαννίνων.

Ας βοηθήσουν όλοι όσοι επιθυμούν και μπορούν να προσφέρουν το κατά δύναμιν και περ πάντων ας το πάρουν σαν ιδιαίτερα δικό τους ζήτημα οι Λαϊτίσινοι και οι εν των γειτονικών χωριών Βουρσοχωρίου και Ηλιοχωρίου που βρίσκονται πολύ κοντά.

Με πολλές ευχαριστίες για το Συμβούλιο των Λαϊτινών που ανέθεσαν και σε μένα ένα μέρος της φροντίδας και με την ελπίδα να ανταποκριθώ στο έργο μου Απευθύνω πατριωτικούς χαιρετισμούς καθώς και ευχαριστώ την εφημερίδα μας για τη δημοσίευσή.

Λάρισα 10/5/87.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΖΙΜΑΣ

ΕΥΧΕΣ

ΗΛΙΟΧΩΡΙ: Θέλω να απευθύνω τα συγχαρητήριά μου προς το νεοεκλεγέν Δ.Σ. του Εκπολιτιστικού Συλλόγου Ηλιοχωρίου:

- 1) Κων/νο Πολύζο — Πρόεδρο.
- 2) Ελευθ. Μπαλλά — Αντιπρόεδρο.
- 3) Χαρ. Νάσκα — Γεν. Γραμματέα.
- 4) Ηλία Γιαννάκο — μέλος.
- 5) Αντώνιο Μπουλτή — Ταμία.

Εύχομαι να επιτύχουν στο έργο τους, προσθέτοντας ακόμα περισσότερα και να τους πω πως κι εμείς θα είμαστε συμπαραστάτες και βοηθοί· ότι μπορούμε και ότι μας ζητάει.

Στον αγαπητό μου Κ. Νάσκα που πρόσφατα έχασε τον πατέρα του απευθύνω τη εγκάρδια συλλυπητήριό μου και σε όλη την οικογένειά του.
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΦΕΤΣΗΣ

Η συγκοινωνία των Ζαγοροχωριών μας στα παλιά

«Ο ΡΟΒΑΣ ΕΞΕΚΙΝΗΣΕ ΚΑΙ ΣΤΗ ΒΛΑΧΙΑ ΝΑ ΠΑΕΙ!...»

Μέρι το τραγούδι τούτο, για να θυμίζει τα καρβάνια και τους αγωγίτες, που πραγματοποιούσαν στα παλιά την επικοινωνία ανάμεσα στους ανθρώπους σμιόνοντας τις χώρες και τις καρδιές τους! Η τεχνοκρατία η τωρινή τ' απαλέφει όλα και παρά τη ταχύτητα και ευκολία, που χαρίζει κατόπιν εκείνα τα παλιά, που επί αιώνες σφιχτόδεσαν τον κόσμο κι άφησαν σ' όσους τα ζούσαν νοσταλγικές θύμες. Αναμνήσεις, που σαν απβάνουν στην καρδιά ζεσταίνουν το αίμα και τρέφουν την ψυχή!

Μεγάλο πράγμα η συγκοινωνία μεταξύ των οικισμών των κατοίκων! Απ' τότε που εμφανίστηκε ο άνθρωπος στη γη, πρώτο του μέλημα ήταν — μετά την εγκατάστασή του στον τόπο που βρέθηκε έστω και προσωρινά — να κάνει μονοπάτια προς την πηγή, προς το κτήνη, προς τη βοσκή, προς τις απλυσίες της γης που καλλιεργούσε!

Αργότερα, που δημιούργησε μόνιμους οικισμούς, πλάτυνε δρόμους, πατάε γαβυρία στα ρέματα, καλυτέρευε τη διάβα του πάνω στην γη τις πυλίσες και σκάρως μέσα συγκοινωνίας.

Στα δικά μας τα χωριά — τα Ζαγοροχώρια — ως τον τελευταίο πόλο οι κάτοικοι τους είχαν αξιόσους δουλευτάδες και πολύτιμους βοηθούς τα υποζύγια, μουλάρια, άλογα και γαϊδούρια που φόρτωναν το βιο τους και πήγαιναν καβάλα σε κοντινές ή μακρινές αποστάσεις ανηφορίζοντας στα βουνά, διαβαίνοντας ράβες και πλατώματα, δρασκέλωντας γαβυρία και κακοστράτιες! Σε κάθε χωριό κάθε σπίτι είχε και το δικό του φορτηγάκι ζώο, που ήταν — ύστερα απ' τ' ανθρώπινο περ — χοντρο της δουλειάς και της δημιουργίας. Μ' αυτό θα πήγαιναν στο χωριό, στ' αμέλι, στον κήπο, στο μύλο, στη στρουγγα, παντού! Θα κομφολούσαν ξύλα, υλικά για οικοδομές, για φράχτες και κληματαριές, φουσίς στις καλλιέργειες, χορτάρι και υλικά για το χειμώνα κι όλα τ' αγαθά που χάριζεν η δούλεψή τους στη γαβυρία και κτηνοτροφική τους απασχόληση!

Με το μουλάρι τους θα επισκέπτονταν τα κοντινά ή μακρινά χωριά, θα επικοινωνούσαν με τα Γιάννια να πουλήσουν τα προϊόντα του τόπου τους και να μεταφέρουν τα χρησιμοποιούμενα για την επιβίωσή τους τρόφιμα, έπιπλα, εργαλεία και όσα άλλα που χρειαζόταν ο άνθρωπος για να ζήσει!

Με τ' άλογα και τα μουλάρια, απευθύνονταν επάνω στα σαμάρια τους στα στεγνάδεδες της ανατολής και θα κρεμούσαν τα ζυγκιά, θα πήγαιναν στα πανηγύρια των χωριών, στο ψυκί των γάμων με τη νύφη και το γαμπρό, στο συγγενολόι που γιόρταζε στο γιατρό που τον είχε ανάγκη!

Στ' άλογο καβάλα δάρχονταν ο υπάλληλος του δημοσίου, ο δάσκαλος, ο παπάς, ο ξενητεμένος με τα καζάντια του, ο κουρασμένος γέρος, για ν' αφήσει στην πατρίδα του τη στερνή του πνοή!

Τα υποζύγια θα χρησιμοποιούνταν στο χτίσιμο ναών και σχολείων, δρόμων γεφυριών και άλλων αγαθών ιδρυμάτων και θα επιτάσσονταν από το Κράτος στις ανάγκες του και στους πολέμους τους φριχτούς!

Και πόσα άλλα επαγγέλματα δεν ζούσαν και δεν δημιουργούσαν με την ύπαρξη και χρησιμοποίηση των υποζυγίων του τόπου μας και του λαού μας! Οι σαμαράδες απαραίτητοι για την τέχνη τους φτιάχνοντας και επιδιορθώνοντας σαμάρια, που χωρίς αυτά δεν μπορούν ν' αποδώσουν τα φορτηγά! Οι πεταλωτήδες, που με τα πέταλα και τα καρφιά στηρίζουν τ' ανεβοκατεβάσματα των μουλάρων στα δύσβατα βουνά της Ηλείου! Οι τσαρούχια χάδες που — μαζί με τα τσαρούχια τους — έφτιαχναν και τα καπίστρια με τις χάντρες, τα κουσκούνια και τα μπαλντούμια και τις ίγκλες και τις ζωστρες και τα ζυγκιά των μουλάρων, απαραίτητα συντακόλouth της αρμάτας τους! Οι χαντζήδες που στέγαναν και περιποιούνταν το

υποζύγια προσφέροντας χορτάρι, πότισμα και καθαριότητα στα χάνια τους, ενώ τώρα «κλαίει τα χάνια γι' άλογο...». Οι βλάχισσες, που στον αργαλειό τους ύφαιναν τα ντέγκια πανωκάπουλα και τα χράμια που σκέπαζαν τα ντέγκια και τις μεριές και που άπλωναν για την καβάλα! Και τέλος οι καρβανάρηδες! Αυτοί οι καλωσανάτοι, οι ακούραστοι, οι φιλότιμοι και οι μπεςα λήδες τίμιοι δουλευτάδες, που με

τους γονείς τους.

Στο χωριό μας δυο αλησμόνητους καρβανάρους είχαμε παλιότερα. Το Γιαννάκη Καραβίδα και τον Κώτισιο Κατσιούρα! Αναφέρω τα ονόματά τους έτσι για μισολήβανο κι ολόφλογο κεράκι στις ψυχές τους. Θυμάμαι και δακρύζω σαν έφταναν στην κορυφή του βουνού, ανηφορίζοντας απ' τα Γιάννια και δέχονταν τη μυρωδιά απ' τ' αμάραντα στις βουνολαγίες, απάλλαναν οι χτύποι της καρδιάς τους και ζωντάνευαν μέσα τους όλα του Θεού τα μεγαλεία. Ο ήλιος, τ' άστρα, το ηλιοβασιλέμα, η ανατολή, η μέρα, η νύχτα, η αυγή, τα νερά, τ' άνθα, τα βουνά, όλης της πλάσης η δόξα!

Κι άρχιζαν απαλόχο και γλυκόλαλο το τραγούδι: «Για δέστε τον Αμάραντο σε τί ραϊδίο φυτρώνει!». Και κατηφορίζοντας προς το χωριό σαν ξαφνιάζονταν από τα πετάγματα των περικοκοπαδιών αλλαζαν σκοπό «είσαι βουνίσια πέριδικα!». Και σαν ζύγναναν σπου χωριού την άκρη, για να χαρούν όσοι καρτερούσαν τα ποδούμενα αντιλαλούσε «Ξύπνα, περικοκοπάτα μου!». Η γλύκα των τραγουδιών διαβαίοντας απ' των δέντρων τη δροσιά, των λουλουδιών τ' αρώματα, τ' άερα τ' απαλοχάδεμα, των αηδονιών το λάλημα, των νερών της βροσσσταλίδες καταστάλαζε στις καρδιές των χωριανών κι άφηνε πανωθί τους τη χαρά, την ελπίδα, την ξεκούραση, την απαντοχή, μυρωμένα αμάραντα λουλούδια ανθρωπιάς που πάλιν σαν τον ήλιο, σαν το φεγγάρι, σαν του καλοκαιριού τη χαρά ακούονταν:

«Τώρα το γλυκογαράμα που κελαηδούν τ' αηδονία, ανοίξε το παράθυρό και δείξε μου (συμπόνισα!...».

Καλωτά Μάρς 1987

Αυτοκινητόδρομοι στο Ζαγόρι

(ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΚΑΙ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ)

Παίρνοντας αφορμή από τα δημοσιευθέντα στο τελευταίο φύλλο του εγκρίτου περιοδικού «Το Ζαγόρι μας», ιδία από τα σχόλια της στήλης «ΖΑΓΟΡΙΑΚΑ» με τον υπότιτλο «Αρτσι-βαροσουδενά — Αρίστη» και από τους γράφοντες «Τα βουνά του Παπίγκου», συνεχίζω:

Πρώτο ν: Ο δρόμος Παπίγκο — Τεσπελιότο, όσο σαν ιδέα φαίνεται ιδανικός, μοναδικός, ωραίος και εξυπηρετικός, σε καμμία περίπτωση και με καμμία δικαιολογία δέν πρ έπει να γίνεϊ.

Διότι, αν γίνει, η ζημία που θα προξενηθεί στο παρθένο αυτό και ανεπανόληπτο περιβάλλον, — όσο κι αν προσέξουν οι ειδικοί και αρμόδιοι, — θα είναι ανεπανόρθωτη, η διαπύνη διανοίξεως και προπαντός της συντηρήσεως της κατ' έτος, θα είναι τεραστία, (ώρα επαρχιακό δρόμο Κό-

2) Ασφαλτοστρώσις του δρόμου Αρίστη — Βισκό. Δία να μπορεί περισσότερος κόσμος να θαυμάζει τη χαράδρα του Βίκου και τα βουνά του Παπίγκου.

3) Ασφαλτοστρώσις των παρακαμπίων: Βοτανάρια — Βίγλα και Μεγάλη Εκκλησία — Γέφυρα Βοΐ — Δομάτη. Δία να μπορούν, όσοι θέλουν, ανεπώτερο, να επισκέπτονται την Κόνιτσα από το Ζαγόρι και Τσανάλαν.

4) Να αποτελειώσει ο δρόμος από Βουρσοχώρι προς Παλαμωσι, αφού μάλιστα από χρόνια έχει κατασκευαστεί η απόσπαση στον Αϊώ, δια να εξυπηρετούνται καλύτερα οι κάτοικοι των επαρχιών Κονίτης και Ζαγορίσου, αλλά και δια να ολοκληρωθεί η οδική Ένωση Ζαγορίου — Κονίτης — Μακεδονίας.

Ι. Γ. Π. Ελληνοϊταλικού πολέμου το 1940.

Το Πάπιγκο ξαναβρίσκει την παλιά του ζωντάνια

Το Πάπιγκο είναι ένα από τα χωριά του Ζαγοριού που ξαναβρίσκει με αργό αλλά σταθερό ρυθμό, μέρος από την παλιά του ζωντάνια. Ο μεγάλος οικισμός του (Μαχαλάς) είχε 100 σπίτια και 700 κατοίκους και ο μικρός 47 σπίτια και 400 κατοίκους, με πλούσια παραγωγή σε φασόλια (Παπιγκιότικα), κρασί, καρύδια και αμύγδαλα.

Με θάυμασμό είδα ν' αναγείρονται και στους δυο οικισμούς αξιόλογα σπίτια, εράμιλλα των παλιών αρχοντικών, παρά τις δυσμενείς για τους Ζαγορίσιους συνθήκες, από τους όρους ανοικοδόμησης που θέσπισε το Υπουργείο Οικισμού, ώστε οι ιδιοκτήτες να επιβαρύνονται, κατά παράδοση κάθε δικαίου, με υπέρογκες δαπάνες που απαιτεί η παραδοσιακή κατασκευή, χωρίς καμιά απολύτως βοήθεια από το κράτος.

Στην αξιοποίηση της Κοινότητας συμπαράσταθηκε και ο Ε.Ο.Τ. με την αναπαλαίωση πέντε αρχοντικών και της οικονομικής ενίσχυσης για την κατασκευή των γκαλιτεριμών της.

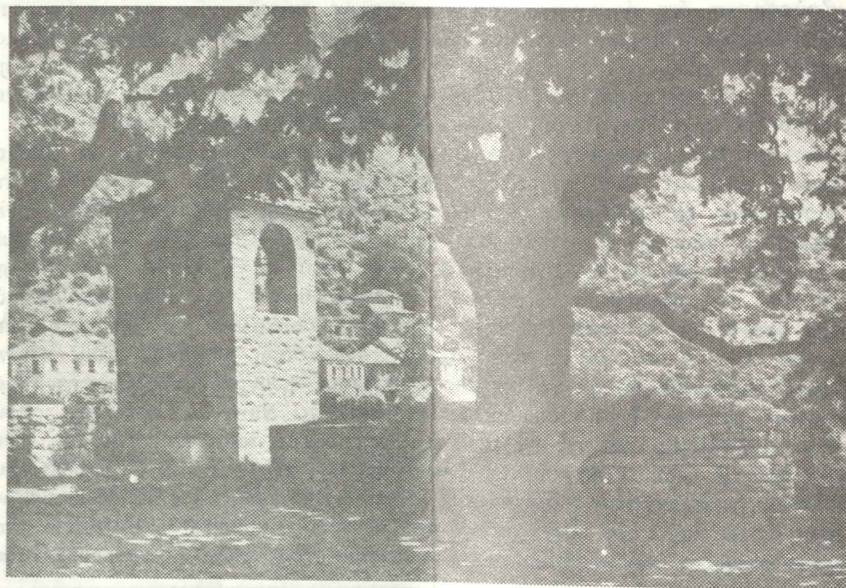
Η ασφαλτόστρωση του επαρχιακού δρόμου μέχρι του μικρού Πάπιγκου, παρά τις δυσκολίες που παρουσίαζε το έδαφος, συνετέλεσε στην αύξηση του αριθμού των ξένων και ντόπιων επισκεπτών, καθ' όσον σήμερα δρομολογούνται άνετα πούλμαν των 52 θέσεων.

Και οι δυο οικισμοί, προσφέρουν άνετη διαβίωση στους επισκέπτες, με διανυκτέρευση στους πέντε ξενώνες του ΕΟΤ και στα ενοικιαζόμενα από τους κατοίκους δωμάτια. Επίσης καλό φαγητό από τα τρία καταστήματα και τον μικρό ξενώνα της Καλλιόπης Ράγκου, που οι πίττες της θυμίζουν στον κάθε επισκέπτη τις πίττες της παλιάς Ζαγορίσιας νοικοκυράς.

Η σηματοδότηση όμως του δρόμου κυριώς από Αρίστη μέχρι Μικρό Πάπιγκο είναι πλημμελής και εγκυμονεί πολλούς κινδύνους λόγω των απότομων στροφών. Γι' αυτό πρέπει η 3η ΔΕΚΕ που είναι υπεύθυνη για το οδικό δίκτυο της περιοχής να προέλθει όσο το δυνατόν ταχύτερα στην αποπεράτωση της σηματοδότησης.

Με εντυπωσίασε επίσης η παρουσία πολλών ξενιτεμένων συγχωριανών που διανυκτερεύουν τα Σάββατοκύριακα και τις γιορτές στο χωριό τους. Πράγμα που σε λίγο χωριό του Ζαγοριού συναντάει κανείς. Έτσι η παραμονή στο Πάπιγκο εκτός από το θαύμασιο περιβάλλον, την άνετη διαμονή και το καλό φαγητό γίνεται πιο ευχάριστη, αφού για συντροφιά έχεις αξιόλογους ανθρώπους, με τους οποίους περνάς την ώρα σου.

Επίσης το Πάπιγκο υπήρξε εστία γραμμάτων, με δυο σχολές στο Μεγάλο και μια στο Μικρό, καθώς και Παρθενωγείο. Από αυτές προέρχονται αξιόλογοι λόγιοι, μεταξύ των οποίων οι: Ν. Ιωαννίδης, Β. Στουκίπουλος, Κ. Πατρικόπουλος, Σαρδελής, Γ. Μυλωνάς, Μιχ. Αναγνωστόπουλος και Γεώρ. Π. Αναγνωστόπουλος, ο οποίος διετέλεσε καθηγητής της γλωσσολογίας του Παν/μίου Αθηνών από το 1924 μέχρι 1936. Αλλά και αρκετοί «Επισήμοι» κατά τον κ. Κ. Λαζαρίδη άνδρες, που πρόσφεραν πολλά στο Ζαγόρι, όπως ο Β. Περιμήτρης που μαζί με το Νούτσο και το Ράδο «συνέδραμε» στο διορισμό του Αλή Πασά, με τις γνωστές ευεργετικές για το Ζαγόρι και την Ελλάδα επιπτώσεις. Ο Παπα - Τζιώμος και ο Πρωτοσύγγελος Ματθαίος Παππά Αθανάσιος.

Το καμπαναριό των Ταξιαρχών Στο βάθος το Μικρό Πάπιγκο

Ο Βίκος με τα θάνατά του έδωσε την ευκαιρία στους Παπιγκιώτες να διακριθούν ως γιατροί και ειδικότερα σαν οφθαλμίατροι. Φυσικό είναι μια κοινωνία με τόσο πνευματικό περιεχόμενο και πλούσια ιστορία, να την αντιπροσωπεύει σήμερα επαξίως επιστήμονας Πρόεδρος της Κοινότητας. Ο κ. Οδυσσεύς Σκούρτης, συνταξιούχος συμβολαιογράφος διάλεξε να περάσει τα υπόλοιπα χρόνια της ζωής του στο Μικρό Πάπιγκο και να προσφέρει τις υπηρεσίες του στο χωριό του. Η Ζαγορίσια ευγένεια και η ικανότητα που τον διακρίνει, κατορθώνει ακολουθώντας τη δραστηριότητα του προκατόχου του, να προωδεί και επιλύει τα προβλήματα και των δυο οικισμών και να ικανοποιεί στο έπαρκος τις ανάγκες των κατοίκων του. Ενδεχτικά αναφέρουμε μερικά από τα αξιόλογα έργα που έχουν γίνει μέχρι σήμερα:

α) Ασφαλτόστρωση του επαρχιακού δρόμου μέχρι Μικρό Πάπιγκο.

β) Κατασκευή έργου ύδρευσης στο Μεγάλο Πάπιγκο.

γ) Κατασκευή λιθοστρώτων εσωτερικών δρόμων.

δ) Τοποθέτηση τηλεφώνων στα σπίτια.

Επίσης ενεργεί για την επίλυση του οξυγόνου προβλήματος της ύδρευσης και στο Μικρό Πάπιγκο, προϋπολογισμού δαπάνης 4 εκ. περίπου.

Στόχος του Κοιν. Συμβουλίου είναι για το προσεχές μέλλον, η αξιοποίηση του Πνευματικού Κέντρου και ο εμπλουτισμός της βιβλιοθήκης του Αναγνωστοπούλου που θα χρησιμοποιηθεί και ως δανειστική για την ανύψωση του πνευματικού επιπέδου των κατοίκων. Επίσης καταβάλλει προσπάθειες για την αξιοποίηση των δο-

κί παραδόσεων με αξιόλογα μνημεία μεταξύ των οποίων οι εκκλησίες Άγιος Βλάσιος στην είσοδο του Μεγάλου Πάπιγκου που κτιστηκε το 912 επί Κων/νου του Αυτοκράτορα και ξανακτίστηκε το 1852, του Αγίου Γεωργίου που έχει ανακαινιστεί το 1868, της Παναγίας με αξιόλογες τοιχογραφίες κτισμένη το 1777 και τους Ταξιαρχες στην είσοδο του Μικρού Πάπιγκου με θαύμασιο τέμπλο, κτισμένη το 1808.

Επίσης έχει πολλούς δωρητές και ευεργέτες. Αναφέρουμε μερικώς από τους 73 που πρόσφεραν σημαντικά χρηματικά ποσά, καθώς και κινήτη και ακίνητη περιουσία για το καλό του χωριού.

1. Μιχαήλ Αναγνωστόπουλος, δώρησε με διαθήκη του όλα τα βιβλία του στην Καλλίνειο Σχολή του χωριού και το 1)6 του καθάρου εισοδήματός στο Καλλίνειο Παρθενωγείο, τα δε 5)6 του καθάρου εισοδήματός για συντήρηση ανώτατης σχολής που ιδρύθηκε στην Κόνιτσα. Επίσης κληροδότησε 5.000 λίρες στερλίνες για την ίδρυση των Καλλινείων Σχολών στο Πάπιγκο, καθώς και την Μάντρα στα Γιάννινα επί της οδού Βηλαρά 31, που η Κοινότητα την αξιοποίησε προ ετών σε πολυκατοικία, τα έσοδα της οποίας ανέχονται άνω του 1,5 εκ. το χρόνο.

2. Σπυρίδων Αντωνίου με διαθήκη του άφησε στον Άγιο Βλάσιο και για την κατασκευή δρόμου μέσα στο χωριό 200 εικοσφράγκα και άλλα τόσα στον Εθνικό στόλο.

3. Απόστολος Γκέκης, για το Παρθενωγείο φλ. 10 και κάθε χρόνο άνω των 500 χρ. φράγκων για το δρόμο από το γεφύρι μέχρι το χωριό και τη δρόμη στη Γαββα.

4. Χριστόδουλος Δημητρίου, άφησε το 1885 για το γεφύρι του χωριού 7.823 φράγκα.

5. Δημήτριος Ιωαννινοπούλος, με διαθήκη του το 1913 άφησε στον Εθνικό στόλο δρχ. χρ. 2.000 και όσα χρειάζονταν για την εκτέλεση πολλών έργων του χωριού.

6. Μιχαήλ Πολυχρονίου, άφησε 60.000 εικοσφράγκα για την προικοδότηση κοριτσιών και οικονομική ενίσχυση των φτωχών.

7. Αντάελοι Νικόλαος και Πολυχρόνης Φορτούνα. Άφησαν 20.000 γρ. για τον Άγιο Βλάσιο και με 23.000 γρ. προικοδότησαν το Ελ. Σχολείο.

8. Επίσης οι Γεώργιος Χρ. Τσιωτίδης πρόσφερε της εποχής του 1939 100.000 δρχ. και Θωμάς Μουζάς 12.000 δρχ.

Για άλλους νεότερους ευεργέτες και δωρητές θ' αναφερθούμε επόμενες φορές.

Κ. Κ.

Στη Φρόσω Ιωαννίδου

Ένας χρόνος χωρίς Φρόσω, ένας χρόνος χωρίς την ανεπαύλητη «Μάννα του Ζαγοριού». Πόσο τη θυμιάσαμε εμείς οι Ζαγορίσιοι της διασποράς! Και πόσο την αναπολούμε όταν συμμετέχουμε σε πατριωτικές εκδηλώσεις ή όταν συζητάμε σε παρέες και σε συλλογικά όργανα για τις υποθέσεις του Ζαγοριού!

Η παρουσία της, ιδίως παλιότερα όταν ήταν πιο νέα, δεν εμψύχωνε μόνο, αλλά αποτελούσε και ένα είδος σημείου αναφοράς και καταφυγής, όταν συναντούσαμε δυσκολίες στην προώθηση των τοπικών προβλημάτων: «Τί λέει η Φρόσω», «να το πούμε στη Φρόσω», «αυτό θα το αναλάβει η Φρόσω» — ήταν μερικές φράσεις που ακουγόταν συχνά και στο Τσιπέλοδο, την ιδιαίτερη πατρίδα της και στο Κεντρικό Ζαγόρι και στην Αθήνα, πιο πολύ, όπου μισό σχεδόν αιώνα είχε εγκατασταθεί η αλησμόνητη Φρόσω Ιωαννίδου ικανοποιώντας μεγάλο μέρος από τις ανησυχίες και τις αναζητήσεις της.

Ήταν αριστοκράτισσα και πληθωρική η Φρόσω Ιωαννίδου. Και από την πρώτη της ιδιότητα απέρρεε η κοινωνικότητα, η περιποιητικότητα, η μεγαλοδωρία, η κομψότητα των τρόπων και των κινήσεών της, αλλά και η ενθουσιώδης και γι' αυτό το λόγο, υπερβολική πολλές φορές εκτίμηση υπεροχής του καθετί που ήταν Ζαγορίσιο· ενώ η δεύτερη ιδιότητα την ανανέωνε και της εξασφάλιζε συνεχή ζωτικότητα γύρω από γνωστούς και άγνωστους, στην εποχή της τομείς, της ανθρωπίνης δραστηριότητας. (Μη ξεχνάμε ότι η Φρόσω Ιωαννίδου σκηνοθετούσε σχολικές παραστάσεις αξιόσων στα νεάτια της, αποτελούσε μια από τις λίγες φεμινίστριες των καιρών εκείνων χωρίς πολλές θεωρίες, αλλά πρακτική δράση και αναγνώριση, αργότερα καταπίεστηκε σε βάθος με τη λαϊκή μας τέχνη βοηθώντας την Αγγελική Χατζημιχαήλ στην έρευνα και στα γραψίματά της για τους Σαρακατσάνους, ασχολήθηκε συστηματικά με τις φυτικές βαφές και το συνταγολόγιό τους, πειραματίστηκε με επιτυχία στην εργασιοθεραπεία ψυχασθενών σε ειδική Νοσηλευτική μονάδα της Αθήνας, οργάνωσε οικοτεχνικές μονάδες και συμπαραστάθηκε από τις πρώτες γυναίκες της Πατρίδας μας στο μαχημένο Στρατό μας του 1940 προβάλλοντας αργότερα με μοναδικό τρόπο στο Πανελλήνιο την συμβολή της Ζαγορίσιας Γυναίκας στην Εποποιία της Πίνδου).

Αυτή η πληθωρικότητα της Φρόσως Ιωαννίδου είχε και τα αρνητικά της στοιχεία: από τη μια μεριά την έφερνε σε αντίθεση με ανθρώπους που δεν μπορούσαν να την παρακαλούσαν στην γρήγορη, την σχεδόν ξέφρενη πορεία προς τον στόχο ή δεν ήταν σε θέση να κατανοήσουν τις πάντοτε καλοπροαίρετες προθέσεις της και από την άλλη μεριά (η πληθωρικότητα πάντα) της στερούσε την απαιτούμενη σε ορισμένες περιπτώσεις μεθοδικότητα και δεν της άφηνε έστω και λιγοστό χρόνο να αφιερωθεί στο γράψιμο, στο οποίο, προσωπικά πιστεύω, ότι είχε ταλαντούχα κλίση που εάν την καλλιεργούσε, θα μας έδινε θαυμάσια προϊόντα του γραπτού λόγου, σχετικά με τη λαογραφία, την ενδυματολογία, τις φυτικές βαφές του τόπου μας, τη ζωή της Ζαγορίσιας γυναίκας και γενικότερα τα πρόσωπα και την ιστορία του Ζαγοριού, όπως την είδε και την έζησε εκείνη με την αυθόρμητη κρίση και την πλούσια πείρα της.

Σαν αντίδωρο στην εκτίμηση με την οποία με περιέβαλε και στη δημιουργική συνεργασία που είχα μαζί της σε διάφορα επίπεδα και σαν μνημόσυνο στην ωραία, την ευγενική αλλά και παθιασμένη Ζαγορίσια ψυχή της, ας μου επιτρέψουν οι αναγνώστες του «Ζαγοριού» να παραθέσω αποσπάσματα από ένα και μόνο από τα γράμματα — ποταμούς,

που έγραφε προς κάθε κατεύθυνση, όταν αποφάσιζε να δράσει με το δικό της πεισματικό τρόπο ή να απολογηθεί, από ιδιαίτερη ευαισθησία, για τη στάση της είτε σε κάποια διαπροσωπική σχέση είτε σε κάποιο γενικότερο θέμα του τόπου μας.

Από το κείμενό της αυτό αναδύονται ανάγλυφα και το προσωπικό της στυλ και ο πατριωτισμός της και η αρχοντιά της και η δημιουργική φαντασία και η γενναιότητά της και η αγάπη της για τον άνθρωπο και τη ζωή, για την οποία, σκιά - σκιάς του παλιού εαυτού της, πόλαψε με το θάνατο περισσότερο από 10 μήνες μακριά από το Ζαγόρι της που τόσο αγάπησε και τόσο του δόθηκε. Γι' αυτό και το Ζαγόρι θα δυσκολευτεί πολύ και για πολλά χρόνια, νομίζω, να α-

πονείμει τον τίτλο της «Μάννας του» σ' ένα από τα γυναικεία πλάσματά του που θα πάρει τη θέση της μοναδικής και αλησμόνητης Φρόσως Ιωαννίδου. Και τώρα το γράμμα της:

Τσιπέλοδο 18 Σεπτεμβρίου 1979

... Οπώς σου έγραψα στο γράμμα που σου έστειλα στο Μονοδέντρι, μην αρχίζετε τη Χειροτεχνική Σχολή απ' το Ωμέγα Γ' έλφα - δήτη, αν δεν εφαρμόσετε κι αν δεν αρχίσετε απ' αυτό, θα φικιάσετε μια Σχολή όμοια με τις Οικοκυρικές Σχολές τις τόσες τυποποιημένες του Κράτους.

Εγώ την οραματίζομαι έξαψη τη Ζαγορίσια, τη Ριζάρειο Σχολή. Με το νοικοκυριό της πρώτα, με τη μαγειρική, τη μπαλλωματική, τη ραπτική, τον αργαλειό τον πρωτόγονο (στη γούρνα πρώτα) το κέντημα το παραδοσιακό, το συρμακέα (χρυσόκεντημα), το φλοκοτό μας, τις ποδιές μας προσαρμοσμένες και στις... τουαλέτες του χορού, τις δαντέλλες με πούλιες και κοράκια που πλέκαμε στα φακιόλια μας με τη φουρκέτα! (τις θυμάμαι κι άρχισα δείγμα). Κι ακόμα την ασημουργία την ελαφρά (φίλιγκραν) την καλαθοπλεκτική των Νεαδωτών, την κηπουρική, τη μελισσοκομία — ήμουν μανιώδης σ' αυτή και ο μακαρίτης ο Σαλαμάγκας μούχε θγάλει φωτογραφία στον Καβαλάρη πούχα ένα ολόκληρο σμήνος κρεμασμένο στο μπράτσο μου, τον καιρό της σμηνοουργίας. Είχε φαληράσει η βασίλισσα εκεί και μαζεύτηκε όλο το σμήνος, σαν σακκούλα κρεμασμένη την οποία απο-

Παράξενα κι ανάποδα

Είναι γραφτό φαίνεται όλα τα παράξενα του κόσμου να γίνονται στην εποχή μας.

Με πρόταση της Νομαρχίας Ι. Ιωαννίνων ιδρύθηκε στην Πεδινή Ιωαννίνων Σχολή Δασικής εκπαίδευσης. Είναι για γέλια. Στην Πεδινή που για να δεις δάσος πρέπει να κρατάς διόπτρες πυροβολικού. Άσε που ποιος ξέρει πόσα εκατομμύρια θα δαπανηθούν για εγκαταστάσεις.

Στα Ζαγόρια όμως μέσα στο δάσος υπάρχουν κτίρια έτοιμα να δεχθούν τους σπουδαστές. Έτσι και η εκπαίδευσή των θα είναι πιο πλήρης και τα χωριά του Ζαγορίου θα βοηθηθούν να επιβιώσουν.

Το Καπέσοβο διαθέτει το μοναδικό στο Ζαγόρι οίκημα για την στέγαση της Σχολής και το Μοναστήρι του Άη - Γιάννη του Ρογχοδού που είναι μέσα στο δάσος, είναι κατάλληλο για τον σκοπό αυτόν. Ακόμη στο Τσεπέλοβο και στο Σκαρινέλι υπάρχουν κτίρια που μπορεί κάλλιστα να στεγασθεί η Σχολή με πρακτική εξάσκηση στο δάσος που περιβάλλει αυτά τα χωριά.

Αλλά είπαμε. Όλα τα παράξενα σήμερα στην Ελλάδα θα τα δεις. Δίκαια λοιπόν λένε οι Ζαγορίσιοι ότι: «Τί μένει λοιπόν κατά την λογική των κυβερνώντων και των οργάνων των; Να δούμε σχολή καπνού στο Καπέσοβο και Τε-

λωνείο στο... Βραδέτο».

Θα απαντήσουν όμως οι αρμόδιοι. «Υπάρχει πρόβλημα κατοικίας σπουδαστών και καθηγητών. Ακόμη και καθηγητών δασολόγων και γεωπόνων».

Αλλά και γι' αυτά υπάρχουν λύσεις. Με μέρος των χρημάτων που θα διατεθούν για εγκαταστάσεις κλπ. στην Πεδινή μπορούν να διατεθούν στο Ζαγόρι για τον ίδιο σκοπό, να καλυφθούν οι ανάγκες στεγασίας σπουδαστών και καθηγητών.

Αλλά γιατί να χρησιμοποιηθούν υπάλληλοι του Δασοαρχείου και της Νομαρχίας για εκπαιδευτεί; Δεν υπάρχουν αδιόριστοι δασολόγοι, γεωπόνοι και άλλων κλάδων καθηγηταί που θα πρέπει να διοριστούν αντί να υπάρχουν διπλοδιδασκούμενοι υπάλληλοι και καθηγηταί ανωτάτων σχολών, οι οποίοι δεν θέλουν να εγκαταλείψουν την γεμάτη απολαύσεις και ευκολίες ζωή της πόλης για να θγουν και να μείνουν στο αφανισμένο από παρόμοιες νοστορίες Ζαγόρι; Η μήπως η αρωσία του υδροκεφαλισμού που δημιουργήσε το τέρας των Αθηνών τριών εκατομμυρίων κατοίκων διογκώνει τα Γιάννενα σε βάρος της υπαίθρου χώρας; Η μήπως με την απ' αρχής δημιουργία εγκαταστάσεων στην Πεδινή οφελούνται οικονομικά μερικοί...

ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΤΑΟΣ ΒΑΣΙΛ.
Ταξίαρχος ε.α.

μάκρυνα σιγά - σιγά με το μελισσοδότανο (πρέπει να φυτέψουμε κι απ' αυτό) και την μετέφερα στην κυψέλη. Για να επανέλθω στο θέμα μας, θα πρέπει στη Σχολή, με βάση τα στοιχειώδη γράμματα και την εκκλησιαστική μας και άλλη παράδοση, να διδαχθούν παράλληλα τα τραγούδια μας, οι ψαλμοί μας, οι χοροί μας, ακόμη και τα μοιρολόγια μας, ώστε όποιος πάει στο Μονοδένδρι να τρέξει τα μάτια του όχι μόνο με το Βίκο και τις... πίτσες του!!

Γενικά να δώσετε το προσβάσιμο στα παραδοσιακά, πλουτοπαραγωγικά νοικοκυριά που οι γιαγιάδες μας κρατούσαν ατράνταχτα, αρχοντικά χωρίς την βοήθεια των ανδρών. Στον καιρό της γυναικοκρατίας.

Προς Θεού! μη διδάξετε τις φυτικές θαφές με ξένες ικανότητες που έφερες στο σπίτι μου και ήξερε το κίτρινωπό με τα καρυόφυλα και όχι με το βασικό, το αθάνατο κίτρινο της γαλατσίδας μας!...

Θάπρεπε να γεμίσω πολλές κόλλες για ν' αρραδιάσω το τι άλλες τρέλλες γεννιούνται στο θουρλό μυαλό μου και στην καλπύουσα κι αφηνιασμένη φαντασία μου. Μα αφού δεν έχω πια φτερά, δεν έχω κλαπατάρια ως σταματήσω. Η κατάντια η σωματική, θλέπετε, δεν μου αρκεί να μαζέψω τα γκέμια και να μουλώξω. Δύο κρίσεις τρομερές είχα εδώ, απ' τα πόδια, τις κράμπες και την καρδιά, η οποία φαίνεται ότι άρχισε να διαμαρτύρεται. Αλλά ποιος τη λογαριάζει!...

Το απόγευμα της γιορτής του Σταύρου πήγε να εκρα-

Υδρευση Δυτικού Ζαγορίου

Προς την Ένωση Ζαγορσιών Αθηνών εστάλει από τη Νομαρχία Ι. Ιωαννίνων το παρακάτω έγγραφο:

ΘΕΜΑ: «Υδρευση κοινοτήτων Δυτικού Ζαγορίου»

ΣΧΕΤ.: Το με αριθμ. πρωτ. 790α)12-4-87 της Ένωσης των Ζαγορσιών

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού εγγράφου σας και σε συνέχεια του υπ' αριθμ. 3122)4-2-87 δικού μας επιπρόσθετα σας γνωρίζουμε:

α) Έχει τοποθετηθεί και έχει δοκιμασθεί, με επιτυχία, το αντλητικό συγκρότημα στη γεώτρηση με τη μεγαλύτερη παροχή των 40 M3/ώρα (F2) και εντός της εβδομάδας προβλέπεται να δοκιμασθούν τα δίκτυα προς Κάτω Πεδινά και προς Βίτσα μέσω το αντλιοστασίου της Κάτω Βίτσας.

β) Μέσα στο μήνα Μάη ολοκληρώνονται οι υπάρχουσες ακόμη κατασκευαστικές ελλείψεις στο έργο μέχρι το Μονοδένδρι.

γ) Επίσης μέσα στο Μάη θα συνταχθεί η μελέτη των αντλητικών συγκροτημάτων που θα τοποθετηθούν στις δύο άλλες γεωτρήσεις και στα αντλιοστάσια Βίτσας και Μονοδενδρίου ώστε να είναι ολοκληρωμένος ο κλάδος αυτός.

δ) Τέλος με την υπάρχουσα για φέτος πίστωση των 28.000.000 δρχ.

θα εξοφληθούν υπάρχουσες οφειλές προηγούμενων εργασιών, θα δημοπρατηθεί η υπό σύνταξη μελέτη των αντλητικών συγκροτημάτων και θα συνταχθεί νέα μελέτη για τη συνέχεια του έργου με την κατασκευή του κλάδου προς Άνω Πεδινά και Ελαφότοπο.

Δυστυχώς, προς το παρόν τουλάχιστον, δεν είναι δυνατόν να προσδιορίσουμε το μέγεθος του έργου που θα γίνει προς τον Ελαφότοπο, πριν συνταχθεί η μελέτη των ηλεκτρομηχανολογικών που προαναφέραμε, επειδή δεν είναι γνωστός ο προϋπολογισμός της. Πιστεύουμε ότι μέχρι το τέλος Ιουνίου θα είμαστε σε θέση να το γνωρίσουμε, καθώς και την τεχνικοοικονομική μελέτη της δημοπρατήσεως.

E. N.

Ο Πρόεδρος της ΤΥΔΚ
Ι. ΤΣΙΠΗΡΑΣ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Τό Δ.Σ. του Εκπολιτιστικού Συλλόγου Ηλιοχωρίου «ΤΟ ΝΤΟΜΠΡΙΝΟΒΟ» ευχαριστεί τους:

1. Γεώργιο Πελεκούδα που πρόσφερε στο Σύλλογό μας το ποσό των 15.000 δρχ. στη μνήμη του αδελφού του Στέφανου, που υπήρξε και επίτιμος Πρόεδρος του Συλλόγου.

2. Γεώργιο Μ. Σιούρη που πρόσφερε το ποσό των 5.000 δρχ. συν ενίσχυση του Συλλόγου μας.

γεί. Αφού το πρωί πήγα στην εκκλησιά και όλες τις ώρες ως το μεσημέρι δέχτηκα με 5 λογής γλυκά και ποτά επάνω από 300 επισκέπτες (ιδίως κοριτομαζέμα), έπεσα το απόγευμα κουβαριασμένη από τους πόνους. Τις ασπιρίνες και τις εντριβές τις δεχόμουν στο τζάκι κουκουλωμένη. Πόνους στην καρδιά, το χέρι κρατημένο, η πλάτη (όλα τα συμπτώματα της στηθάγχης). Καλώς τα μάτια της κι αυτής. Η πίεση 20, οι κράμπες σουθλερές, τα δάχτυλα ποδιών και χεριών τεταρτισμένα σαν ξύλινες διχάλες, το σώμα κυρτωμένο. Ένα θέαμα ξεκαρδιστικό για μένα και γι' άλλους αξιοθρήνητο. Ικάθισα στο κρεβάτι Σάββατο και Κυριακή και χθες Δευτέρα πήγα στο χωράφι - αμπέλι να φυτέψω καρυδιές και καστανιές για τ' αγγόνια και σήμερα συνέχισα!!! Να ιδώ τίνας θα περάσει!... Της αρρώστειας και των γηρατειών ή της...ζουρλοφρόσας;

Τώρα που η Μαθητική Εστία Τσεπελόβου προχωρεί έχω την αγωνία ότι θα πεθάνω χωρίς να ιδώ να μπαίνει το νερό στ' αυλάκι για την Πνευματική Στέγη. Το οικοπέδο υπάρχει, αρκεί να προφυλαχθεί. Αν γίνει η αρχή έστω και με λίγα χρήματα ύστερα δεν φοβάμαι. Στην εποχή του συχαρμένου πατέρα μου μας δίδασκαν πως ό,τι είναι προορισμένο να πάει ψηλά, ξεκινάει από τα χαμηλά.

Εύχομαι νάστε γεροί και καλά και σας φιλώ και τους δυο και σεις να φιλήσετε τους γνωστούς που ρωτούν για μένα.

Και για την αντιγραφή

ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΙΤΣΟΣ

Επιδότησεις Ριζαρείου

Αναφορικά με τα δικαιολογητικά στοιχεία που απαιτούνται για την εκτέλεση έργων (συντήρηση ή βελτίωση μνημείων) σε χωριά του Ζαγορίου, επιδοτούμενων από τη Ρ.Ε.Σ., καταχωρούμε κατωτέρω ως έχει το Α. 794)631)9)30.4.1987 έγγραφο του Υπουργείου Οικονομικών ύστερα από σχετική αίτηση του κ. Στάθη Λαμπριδίου μέλους του Δ.Σ. του Ιδρύματος, για ενημέρωση των ενδιαφερομένων.

Συνοπτικά η διαδικασία είναι η εξής:

1) Ο επιδοτούμενος φορέας πρέπει όπως προβεί σε πρόχειρο μειοδοτικό διαγωνισμό μεταξύ τριών τουλάχιστον τεχνικών ή εργολάβων, προς ατική τεχνικοοικονομική μελέτη της δημοπρατήσεως.

2) Στο πρακτικό του διαγωνισμού να γίνεται λεπτομερής περιγραφή των εργασιών που θα εκτελεστούν.

3) Το πρακτικό του διαγωνισμού να υποβληθεί στο Δ.Σ. της Ρ.Ε.Σ. το οποίο στη συνέχεια θα στείλει στο φορέα, αμέσως το μισό του ποσού της επιδότησεως, για την έναρξη εκτελέσεως του έργου.

4) Μετά την αποπεράτωση των εργασιών ή μέρος αυτών να υποβληθούν στο Ιδρυμα τα σχετικά τιμολόγια αγοράς υλικών και εργασιών για να σταλεί και το υπόλοιπο ποσό της δαπάνης.

Είναι αλήθεια ότι για το Ζαγόρι υπάρχει πρόβλημα παροχής τιμολογίων από τους τεχνίτες, γιατί δεν προμηθεύονται «μπλοκ» από την Εφορεία. Δυστυχώς το τιμολόγιο είναι απαραίτητο δικαιολογητικό για την πληρωμή των δαπανών του έργου, οπότε σε καμία περίπτωση δεν θα αποδοθούν τα χρήματα στο φορέα χωρίς αυτό.

Το κείμενο του παραπάνω εγγράφου είναι το ακόλουθο:

ΠΡΟΣ: Τη Ριζαρεία Εκκλησιαστική Σχολή (κ. Λαμπριδίου Στάθη) Βασ. Σοφίας 24 106 76 ΑΘΗΝΑ

ΘΕΜΑ: Εκδιδόμενο στοιχείο επί πληρωμής αγαθών ή εκτέλεσης τεχνικών έργων από επιτηδεύματις προς Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

ΣΧΕΤ.: Η από 4)3)87 αίτηση του Λαμπριδίου Στάθη.

Κύριε,

Απαντώντας στην παραπάνω σχετική αίτησή σας που μας στάλθηκε με το έγγραφο Α. 794)631)27-3-87 της Δ)σης 15 — Τμ. Α' του Υπουργείου μας και μετά από τις διευκρινίσεις που τηλεφωνικά μας δώσατε, καθ' όσον αφορά το περιεχόμενο του αιτήματός σας, δεδομένου ότι από τη διατύπωση της αίτησής σας δεν προέκυψε κάτι σαφές και συγκεκριμένο, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1) Για την εφαρμογή των διατάξεων του Κ.Φ.Σ. (Π.Δ. 99/77) επιτηδεύματις θεωρείται κάθε ημεδαπό ή αλλοδαπό φυσικό ή νο-

μικό πρόσωπο που ασκεί μέσα στα όρια της επικράτειας εμπορική, βιομηχανική, κλπ. επιχείρηση ή κερδοσκοπικό, βιοποριστικό και ελεύθερο επάγγελμα, αδιαφορώντας αν αυτό υπάγεται ή όχι στη φορολογία με ειδικό τρόπο.

2. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγρ. 1 του άρθρου 20 του Κ.Φ.Σ. για κάθε πώληση αγαθών από επιτηδεύματις προς πρόσωπα της παραγρ. 5 του άρθρου 1 του ίδιου Κώδικα (Ν.Π.Δ.Α., Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα κλπ.) εκδίδεται θεωρημένο διπλότυπο τιμολόγιο, ανεξάρτητα αν η πώληση γίνεται για λογαριασμό του ή λογαριασμό τρίτου και αδιαφορώντας από τα βιβλία που τηρεί ή την απειροχρή του από την τήρηση βιβλίων.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την παραγρ. 4 του άρθρου 23 του Κ.Φ.Σ., όπως αυτή προστέθηκε με την παραγρ. 11 του άρθρου 9 του Π.Δ. 356)86, σε κάθε περίπτωση χονδρικής πώλησης εκδίδεται και δελτίο αποστολής, ανεξάρτητα από το αν για την πώληση εκδίδεται συγχρόνως τιμολόγιο πώλησης.

Ο υπόχρεος σε έκδοση τιμολογίου πώλησης, μπορεί να εκδώσει το νέο στοιχείο με τον τίτλο «τιμολόγιο πώλησης — Δελτίο Αποστολής», οπότε δεν εκδίδεται και δελτίο αποστολής.

Το τιμολόγιο πώλησης ή το «τιμολόγιο πώλησης — δελτίο αποστολής» εκδίδεται κατά την παραγραφή ή την έναρξη αποστολής των αγαθών στον αγοραστή, κατά περίπτωση. Κατ' εξαίρεση και καθ' όσον αφορά το τιμολόγιο πώλησης, αυτό εκδίδεται, εφ' όσον είναι εξαιρετικά δύσκολη η άμεση έκδοσή του τ' αργότερο και πάντως εντός της ίδιας διαχειριστικής περιόδου του πωλητή, εκτός αν αγοραστής είναι το Δημόσιο, οπότε μπορεί να εκδοθεί μέχρι το τέλος της διαχειριστικής περιόδου που έγινε η παραδοχή ή η αποστολή των αγαθών.

3. Περαιτέρω σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις των παρ. 1 και 7 περίπτωσιν δ' του άρθρου 20 και της παραγρ. 6 του άρθρου 21 του Κ.Φ.Σ., ο εργολάβος στον οποίο ανατίθεται η εκτέλεση τεχνικού έργου, υποχρεούται να εκδίδει τιμολόγιο εκτέλεσης έργου, αν το υλικό που χρησιμοποιούνται ανήκουν σ' αυτόν.

Στις περιπτώσεις αυτές το τιμολόγιο εκδίδεται το αργότερο σ' ένα μήνα από την προσωρινή επιμέτρηση και οπωσδήποτε μέσα στη διαχειριστική περίοδο που έγινε η επιμέτρηση.

4. Εν όψει των ανωτέρω, εφ' όσον είσατε Ν.Π.Ι.Δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και συμβάλλετε με επιτηδεύματις που αναλαμβάνουν την προμήθεια αγαθών ή την εκτέλεση τεχνικού έργου, θα πρέπει να εκδίδεται απ' αυτούς προς τον ανταντιβαλλόμενο τους τιμολόγιο πώλησης ή τιμολόγιο πώλησης — δελτίο αποστολής ή τιμολόγιο εκτέλεσης τεχνικού έργου, κατά περίπτωση.

Τέλος, σας πληροφορούμε ότι στις περιπτώσεις που δίδονται προκαταβολές έναντι πώλησης αγαθών ή εκτέλεσης οποιουδήποτε τεχνικού έργου δεν απαιτείται η έκδοση φορολογικού στοιχείου, δηλαδή για την είσπραξη απαιτήσεων που δημιουργούνται από συμβάσεις πώλησης αγαθών ή εκτέλεσης οποιουδήποτε τεχνικού έργου κλπ. σε χρόνο προγενέστερο της παραδοχής ή της εξαγωγής των αγαθών από το κατάστημα, την αποθήκη κλπ. ή της προσωρινής επιμέτρησης, δεν εκδίδεται τιμολόγιο.

Με την εκτίμηση της Πολιτικής και Τηλεπιστάκης ηγεσίας
Ο Διευθυντής
Γ. ΜΑΝΟΤΣΑΚΗΣ

ΣΤΙΣ ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ ΤΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ

Με μεγάλη χαρά κρατώ στα χέρια μου το ωραίο, το ευαίσθητο βιβλίο του Μάκη Τσέλιου «Στις γειτονιές του Στέλιου».

Ήταν κάτι που με ξάφνιασε. Αλλιώς τον ήξερα τον Μάκη.

Σαν ένα χαρούμενο, ζεστό, ευγενικό, χαριτωμένο φίλο. Σαν ένα άδολο, αναστερόδουλο, ξεχωριστό άνθρωπο.

Σαν ένα υπέροχο τραγουδιστή με φωνή — ποτάμι που κάποια νυχτιά στην Μεσόγειο — γυρίζαμε από τα Ιεροσόλυμα — στο σάλονι του καραβιού με γοήτευσες. Κι έρχεται ξαφνικά μ' αυτό το βιβλίο να με συγκλονίσει.

Ένα βιβλίο καρδιάς που σε θρίσκει κατευθείαν στην καρδιά σου. Ένας ύμνος για τον άνθρωπο, για την δικαιοσύνη, την ειρήνη, την φιλία, τον έρωτα.

Ένα σημαντικό που μας καλεί να ξυπνήσουμε από τον «ατήφορο» της ηλεκτρονικής και σκληρής εποχής μας.

Δεν μπορέσα να το αφήσω από τα χέρια μου.

Δεν μπορώ ακόμα να το αφήσω από τα χέρια μου.

Δεν ξέρω πόσες φορές θα το διαβάσω.

Μοιάζει με ένα δέντρο που βγά-

νουν την προμήθεια αγαθών ή την εκτέλεση τεχνικού έργου, θα πρέπει να εκδίδεται απ' αυτούς προς τον ανταντιβαλλόμενο τους τιμολόγιο πώλησης ή τιμολόγιο πώλησης — δελτίο αποστολής ή τιμολόγιο εκτέλεσης τεχνικού έργου, κατά περίπτωση.

Τέλος, σας πληροφορούμε ότι στις περιπτώσεις που δίδονται προκαταβολές έναντι πώλησης αγαθών ή εκτέλεσης οποιουδήποτε τεχνικού έργου δεν απαιτείται η έκδοση φορολογικού στοιχείου, δηλαδή για την είσπραξη απαιτήσεων που δημιουργούνται από συμβάσεις πώλησης αγαθών ή εκτέλεσης οποιουδήποτε τεχνικού έργου κλπ. σε χρόνο προγενέστερο της παραδοχής ή της εξαγωγής των αγαθών από το κατάστημα, την αποθήκη κλπ. ή της προσωρινής επιμέτρησης, δεν εκδίδεται τιμολόγιο.

Με την εκτίμηση της Πολιτικής και Τηλεπιστάκης ηγεσίας

Ο Διευθυντής

Γ. ΜΑΝΟΤΣΑΚΗΣ

ζει διαρκώς φυλλάδια και παρακαλάδια.

Δεν είμαι κριτικός. Το ένστικτό μου όμως μου λέει πως ο Τσέλιος θα μας δώσει και άλλα όμορφα, πολύ όμορφα «εργατήρια». Γιατί ο Μάκης ο Τσέλιος, είναι μια ξεχωριστή «μουσική φύση».

Τραγουδάει η καρδιά του, η ψυχή του, το κορμί του, το στόμα του, τα κύτταρά του, το είναι του.

Γι' αυτό πιστεύει πως όταν τραγουδάς δεν μπορεί να είσαι καλός.

Γι' αυτό και αγαπάει όλους όσους έγραψαν τραγούδια.

Γι' αυτό και μας καλεί στον μοναδικό του επίλογο να τραγουδήσουμε:

«Γιατί με το ναυούρισμα γεννιόμαστε

και με το μοιρολόι πεθαίνουμε».

ΚΙΜΩΝ ΚΤΡΙΑΖΗΣ

— * * * —

«ΗΠΕΙΡΟΣ» ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Με εξαιρετικά καλλιτεχνική εμφάνιση και πλουσιώτατο σε περιεχόμενο κυκλοφόρησε η Ετήσια Έκδοση της Ηπειρωτικής Εστίας Θεσσαλονίκης.

Μέσα στις 160 σελίδες του (τόμος Θ') εμφανίζεται η πλουσιώτατη κοινωνική, πνευματική και πολιτιστική δραστηριότητα των Ηπειρωτών της συμπατριώσεως της χώρας μας.

Στα 28 κεφάλαιά του περιλαμβάνονται άρθρα και μελέτες με ποικίλο και με εξαιρετικά ενδιαφέροντα ύλη από ιστορική, λογογραφική, θρησκευτική, κλπ. θέματα καθώς και ποικίλα στοιχεία από τη ζωή και κοινωνικό — πνευματική κίνηση των Ηπειρωτών της Θεσσαλονίκης.

Ανάμεσα στα επιστημονικά άρθρα που σημειώνουμε του κ. Κ. Γκιανιάτσα, Απ. Θεοδώρου, Γ. Σαρόγλου, Ε. Βασιλή, Χρ. Ζητάρια, Κ. Ζουλιανή, Γ. Εξάρκου, Ελευθέριου Παπαδόκη, καθώς και των Ζαγορσιών Δημ. Βακάρου και Ευθυμίου Κίτση.

Στις σελίδες του περιλαμβάνονται πολλές πολύ πετυχημένες φωτογραφίες με Ηπειρωτικό νηπιαστικό κατόπρισμα (Ζωογραφία Β. Βασιλάκη, είσαδος των πρώτων ελληνικών στρατευμάτων στην Γιάννενα, τα υψώματα της Γκραμπάλας, Κάστρο της Άρτας, ναυαγίακή στήλη, προσφυπογραφίες του Κ. Φρόντζου και Αθ. Γιογκώνη και άλλες χωρίς να παραλείπει και η φωτογραφία της ακαλας του Βραδέτου - Ζαγορίου.

ΚΩΣΤΑΣ Π. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε τον Πρόεδρο κ. Κων. Πολύζο, τα μέλη του Συλλόγου «ΝΤΟΜΠΡΙΝΟΒΟ» και τους κατοίκους του χωριού μας που παραβρέθηκαν στο μνημόσυνο του αείμνηστου Μ. Χαλ. Γ. Σιούρη.

— Ο γάμος του Γεωργίου Μ. Σιούρη.

— Ο θάνατος του Ιωάννη Τζήμα.

Η αξιοποίηση της Τύμφης

Μια απάντηση στον κ. Νίκο Στάρα και μια έκκληση σε όλους τους Ζαγορίσιους για την αξιοποίηση του ορεινού όγκου του Δυτ. Ζαγορίου

Αγαπητέ κ. Στάρα,

Διάβασα με προσοχή το δημοσίευσή σας στο «Ζαγόρι μας» Μάρτιος 1987 για το παραπάνω θέμα.

Θα διαφωνήσω όμως μαζί σας σε βασικά σημεία και ειδικά στην τακτική των προτεινόμενων ενεργειών.

Πριν προχωρήσω θα κάνω μια βασική παρατήρηση η οποία δίδει πολλές απαντήσεις.

Δυστυχώς ημερείς οι Ζαγορίσιοι δεν καταλάβαμε ακόμα ότι ήρθε ο καιρός που πρέπει να αφησώμε την πένα, τους σχεδιασμούς και τις θεωρίες κάτω από τον πλάτανο του μεσοχωριού του χωριού μας και να προσγειωθούμε στην πραγματικότητα η οποία δεν είναι άλλη από ότι πρέπει, έχουμε υποχρέωση και καθήκον προς το Ζαγόρι μας, να αναλάβουμε εμείς οι ίδιοι την αξιοποίηση σε όλους τους τομείς του Ζαγορίου και να μην περιμένουμε από τους άλλους, από τους ξένους.

Είναι βασικό λάθος μας να ικετεύουμε άλλους να μας φτιάξουν εκείνο που πρέπει και είναι προς το συμφέρον μας να τα φτιάξουμε εμείς οι ίδιοι. Είναι βασικό λάθος μας να ζητάμε από το κράτος να έλθει να γίνει επιχειρηματίας στο Ζαγόρι.

Χρήματα θα μας δώσει πολλά, να γίνει επιχειρηματίας ποτέ.

Είναι αλήθεια, έστω κι αν είναι πικρή φαρμάκι, ότι ημερείς οι Ζαγορίσιοι ενδιαφερόμαστε για άλλους τόπους για άλλα θέματα ξένα ή ατομικά και όχι για το Ζαγόρι.

Όλοι μας θεωρούμε τον εαυτό μας ευχαριστημένο και ότι εκπληρώσαμε το προς τον τόπο μας καθήκον γράφοντας ή λέγοντας λίγα ή πολλά λόγια.

Ποτέ δεν καθήσαμε να σκεφθούμε πόσο ζημιά κάνουμε στον τόπο αυτόν, στον ίδιο τον εαυτό μας με την τακτική μας αυτή που ακολουθούμε.

Και στην περίπτωση αυτή κ. Στάρα την ίδια τακτική τηρούμε το ίδιο λάθος επαναλαμβάνουμε.

Δεν θα μπορούσαμε να εμποδίσουμε όλους αυτούς τους κουλτουριάρηδες, οι οποίοι παίζουν στην πλάτη μας, από το να μην κάνουν το Ζαγόρι νεκροταφείο αρκεί να μείνει ο τόπος του παρθένου. Δεν ενδιαφέρονται πόσο θα πεθάνουν αρκεί να ικανοποιηθεί το βίτσιό τους και ότι οι ίδιοι δεν πρόκειται να θιγούν σε τίποτε.

Αδιαφορούν για να μην πω κάτι άλλο για τις σποραδικές φωνές μερικών Ζαγορίσιων γιατί γνωρίζουν ότι δεν θα υπάρξει συνέχεια.

Θα πετύχουν κ. Στάρα τον αντικειμενικό τους σκοπό γιατί έχουν καλή οργάνωση και δικτύωση και θέσεις κλειδιά, διαθέτουν, απ' ό,τι μπορούν να επηρεάσουν πρόσωπα και πράγματα εις βάρος μας.

Πιστεύετε κ. Στάρα ότι με ένα ή περισσότερα γραπτά, στο «Ζαγόρι μας» το οποίο διαβάζουν μόνοι Ζαγορίσιοι, θα τους εμποδίσουμε; Ασφαλώς όχι.

Η απάντηση και ο μοναδικός τρόπος είναι ένας.

Το καταφύγιο Παπίγκου αφιερώθηκε για Γκαμήλα, Δρακόλιμνη και άλλες κορυφές

Η ενεργοποίηση όλων μας και η ανάληψη των θεμάτων του Ζαγορίου από μας τους ίδιους. Αυτό θα γίνει μόνον με την ίδρυση από μας τους Ζαγορίσιους μίας Ανωτάτου Εταιρείας ευρείας λαϊκής βάσεως στην οποία να συμμετέχουν οι κοινότητες και οι (Συν)σμοί Ζαγορίου και οι απανταχού ευρισκόμενοι Ζαγορίσιοι. Μόνον με την εταιρεία αυτή η οποία θα αναλάβει την αξιοποίηση και διαχείριση όλων των πλουτοπαραγωγικών πηγών του Ζαγορίου προς όφελός μας και προς όφελος των χωριών μας θα απαντήσουμε αποτελεσματικά στους κυρίους αυτούς και σε όλους τους άλλους που επιδιώκουν με διάφορα τεχνάσματα να μας εκμεταλλευτούν.

Μην ξεχνάτε και πρέπει να παραδειγματιστούμε από την μεγάλη απώλεια του Ζαγορίου και των Ζαγορίσιων να γίνει η Ξυλοβιομηχανία στα Γιάννινα και όχι στο Ζαγόρι. Λάθος βασικό ή ανάθεμα αποτελεί η επιδειχθείσα αδράνεια και σιωπή όλων των παραγόντων Ζαγορίου κοινότητες κ.τ.λ. καθώς και όλων των Ζαγορίσιων δέχθηκαν να φύγει ο Δασικός πλούτος έξω από το Ζαγόρι για να αξιοποιηθεί στα Γιάννινα και όχι τον τόπο μας.

Τρία ολόκληρα χρόνια αγωνι-

στηκα εντελώς μόνος μου με κάθε μέσο και τρόπο να αποτρέψω την καταστροφή αυτή για το Ζαγόρι. Χωρίς να με βοηθήσει ΟΤΤΕ ΜΙΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΟΤΤΕ ΕΝΑΣ ΖΑΓΟΡΙΣΙΟΣ.

Τα δυσάρεστα αποτελέσματα δεν θα αργήσουν να φανούν. Τότε όλοι θα με δικαιώσουν αλλά θα είναι αργά και κατόπιν εορτής γιατί η ζημιά για το Ζαγόρι θα έχει γίνει ανεπανόρθωτη.

Το ίδιο θα επαναληφθεί και πάλι. Θα χαθεί η τουριστική αξιοποίηση για τους Ζαγορίσιους γιατί την ίδια τακτική ακολουθούν και πάλι.

Το ίδιο λάθος το ίδιο έγκλημα επαναλαμβάνουμε δυστυχώς.

Μην μου πείτε σεις ή όποιος δήποτε άλλος ότι δεν υπάρχουν προϋποθέσεις και δυνατότητες για μια επιμερής επιχείρηση στον τόπο αυτόν.

Υπάρχουν στοιχεία και προμελέτες όχι των γραφείων αλλά εκείνων που ζούνε από κοντά το θέμα. Εκείνο που λείπει είναι ο φορέας, η ανώνυμη εταιρεία που γράφω πιο πάνω και για να γίνει χρειάζεται να δώσουμε έστω και λίγο το χέρι μας στην τσέπη.

Θα επαναλάβω τον Διογένη που με το φανάρι του ζητούσε να βρεί άνθρωπο. Κι εγώ ψάχνω να βρώ Ζαγορίσιους που αφήνοντας στην άκρη τα λόγια και τις θεωρίες να πάρουν την υπόθεση αυτή της συμβάσεως της Α.Ε. στα χέρια τους. Κάνω την αρχή και δηλώνω συμμετοχή στην Α.Ε. με εκατό χιλιάδες δρχ. γιατί πιστεύω απόλυτα τα χρηματά μου δεν θα χαθούν αλλά θα αυξηθούν και επί πλέον θα συμβάλλουν στην αξιοποίηση του Ζαγορίου.

Ελάτε κ. Στάρα εσείς και όλοι όσοι Ζαγορίσιοι πιστεύουν στο Ζαγόρι να αποτελέσουμε την πρωτοπορία στην προσπάθεια αυτή, να γίνουμε ο πυρήνας της πανζαγορισιακής αυτής εταιρείας η οποία και θα πάρει στα χέρια της τις τύχες του Ζαγορίου. Δυνατότητες και προϋποθέσεις για πραγματικά θέματα υπάρχουν πολλές. Ζαγορίσιοι δεν υπάρχουν.

Κλείνοντας το σημείωμα — έκκληση αυτό θα πω τούτο.

Αν αφήσουμε να χαθεί και ο Τουρισμός από τα χέρια μας όπως αφήσαμε και χάθηκε η Ξυλοβιομηχανία είμαστε ΑΝΑΞΙΟΙ να φέρνουμε το όνομα Ζαγορίσιοι.

ΣΤΕΦ. ΣΤΕΡΓΙΑΔΗΣ

ΔΩΡΕΑ

Οι οικογένειες Ιωάννου και Φίλιππου Νικολαΐδου, επί τη ανακομδή των λειψάνων του πατρός των Νικολάου, προσέφεραν στη Γηροκομείο Ιωαννίνων δρχ. 20.000.

ΖΑΓΟΡΙ

ΖΩΝΤΑΝΟ ΠΑΡΟΝ

ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝ

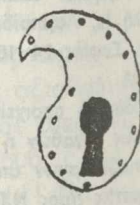
Κύριε Διευθυντά, «Χρειάζεται θερμή προσέλευση από όλους τους αρμόδιους φορείς και πιο πολύ τους Ζαγορίσιους γράφω ΤΥΜΦΑΙΟΣ στον Πρωτόνο λόγο γιατί «το Ζαγόρι πρέπει να γνωρίσει μια νέα εποχή πνευματικής αναγέννησης. Είναι δυνατόν να γίνει».

Αξίειπνη η προτροπή του ΤΥΜΦΑΙΟΥ αλλά τον ερωτώ: Τα «Ανοιχτά Σχολεία» δεν είναι παιδεία που καλύπτουν όλα τα Ζαγόρι και τα «τουριστικά πανηγύρια» δεν είναι πολιτιστική παράδοση και παιδεία; Τι είναι η εκπαίδευση προμειναι να μαθαίνουν οι μαθητές τους εθνικούς μας χορούς; Είναι ανώφελα όπως γράφει:

Πώς θα αναγεννηθεί η πατρίδα όταν κόψουμε τους δεσμούς με την ιστορία μας; Είναι δυνατόν ο ΤΥΜΦΑΙΟΣ να μην γνωρίζει ότι λαοί που κλέβουν το παρόν από το ιστορικό τους παρελθόν είναι καταδικασμένοι στον αφανισμό.

Όμως τα αυγά δεν βγαίνουν με... «ευχέρ», χρειάζεται προσπάθεια και προσπάθεια εργασία, εκείνων που εύχονται και προτρέπουν, γιατί οι μη ξεχνάμε το Γυμνάσιο Τσαλαβού έχει τη δυνατότητα να παρουσιάσει έργο, σήμερα όμως δεν φαίνεται, αν και οι καθηγητές του συμβολικά αρνούνται γι' αυτό, παραπάνω από το μισθό τους.

Κάποιος για να συμπληρώσει προς την ανωνυμία του ΤΥΜΦΑΙΟΥ.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ
ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ
ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΩΝ

- Ο Άλκης Ντιναλέξης 3.000 δρχ. στη μνήμη του πατρός του Κωνσταντίνου Παπαζήλου.
- Η Σαρβούλα Καρμυράκη 3.000 δρχ. στη μνήμη του πατρός της Παναγιώτη Οικονομού.
- Ο Κλέαρχος Πελένης 3.000 δρχ. στη μνήμη του Τάκη Οικονομού της Μάχης Παπαζήλου.
- Ο Νίκος και η Θεωνά Παπαζήλου 2.000 δρχ.
- Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας τους ευχαριστεί.

ΤΑ ΒΟΥΝΑ ΤΟΥ ΠΑΠΙΓΚΟΥ

(Γιάννη Παπαγιάννη)

(Απάντηση του Κλ. Στάρα)

α) Γιατί έλεγες ΝΑΙ στις μαχαίρες τις νωτεριές για τον αυταπονητόδρομο, Γέφυρα Κόνιτσας Μοναστηρίου; Γιατί έλεγες ΝΑΙ στους φορείς και πιο πολύ στους Ζαγορίσιους γράφω ΤΥΜΦΑΙΟΣ στον Πρωτόνο λόγο γιατί «το Ζαγόρι πρέπει να γνωρίσει μια νέα εποχή πνευματικής αναγέννησης. Είναι δυνατόν να γίνει».

Αξίειπνη η προτροπή του ΤΥΜΦΑΙΟΥ αλλά τον ερωτώ: Τα «Ανοιχτά Σχολεία» δεν είναι παιδεία που καλύπτουν όλα τα Ζαγόρι και τα «τουριστικά πανηγύρια» δεν είναι πολιτιστική παράδοση και παιδεία; Τι είναι η εκπαίδευση προμειναι να μαθαίνουν οι μαθητές τους εθνικούς μας χορούς; Είναι ανώφελα όπως γράφει:

Πώς θα αναγεννηθεί η πατρίδα όταν κόψουμε τους δεσμούς με την ιστορία μας; Είναι δυνατόν ο ΤΥΜΦΑΙΟΣ να μην γνωρίζει ότι λαοί που κλέβουν το παρόν από το ιστορικό τους παρελθόν είναι καταδικασμένοι στον αφανισμό. Όμως τα αυγά δεν βγαίνουν με... «ευχέρ», χρειάζεται προσπάθεια και προσπάθεια εργασία, εκείνων που εύχονται και προτρέπουν, γιατί οι μη ξεχνάμε το Γυμνάσιο Τσαλαβού έχει τη δυνατότητα να παρουσιάσει έργο, σήμερα όμως δεν φαίνεται, αν και οι καθηγητές του συμβολικά αρνούνται γι' αυτό, παραπάνω από το μισθό τους.

Κάποιος για να συμπληρώσει προς την ανωνυμία του ΤΥΜΦΑΙΟΥ.

Κάποιος για να συμπληρώσει προς την ανωνυμία του ΤΥΜΦΑΙΟΥ.

Κάποιος για να συμπληρώσει προς την ανωνυμία του ΤΥΜΦΑΙΟΥ.

Κάποιος για να συμπληρώσει προς την ανωνυμία του ΤΥΜΦΑΙΟΥ.

Κάποιος για να συμπληρώσει προς την ανωνυμία του ΤΥΜΦΑΙΟΥ.

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ — ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Α' ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Στους Μηλιωτάδες άρχισε να λειτουργεί από το 1936 με τη φροντίδα της Κοινότητας Δεματίου και με δαπάνες των κατοίκων των Μηλιωτάδων κοινοτικό δημοτικό σχολείο. Τον επόμενο χρόνο αναγνωρίστηκε ως δημόσιο και από τότε λειτουργεί σαν μονοθέσιο δημοτικό σχολείο.

Το διδακτήριο στην αρχή στεγάστηκε σε δωμάτιο στο Χάνι Καμπεράγα το οποίο παραχώρησε με μεγάλη προθυμία ο ιδιοκτήτης του Απόστολος Ζήσης. Το 1946 άρχισαν οι ενέργειες για την ανέ-

του Βασιλή Κ. Σπύρου

γερση διδακτηρίου στη σημερινή του θέση. Τη χρονιά αυτή έγινε η τοιχοποιία με εισφορές των κατοίκων και με εθελοντική εργασία. Το 1950 δόθηκαν από την Ανοικτή Κοινότητα Ιωαννίνων υλικά αξίας 13.750.000 δρχ. και μετρητά χρήματα 5.200.000 δρχ. (αξία νομισματικής εποχής) για την κατασκευή στέγης, των κουρματιών και των εσωτερικών χωρισμάτων. Με εθελοντική εργασία και εισφορές των κατοίκων αποπερατώθηκε και λειτουργήσε το σχολείο στο νέο διδακτήριο.

Το οικοπέδο του σχολείου ανέρχεται σε 4 στρέμματα και έχει υπό την ιδιοκτησία του και αγρό έκτασης 1.500 τ.μ. στη θέση «Παναγιά».

Το έτος 1965 άρχισαν εργασίες με την επίβλεψη του Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ) για την ανέγερση νέου διδακτηρίου δίπλα από το παλιό, γιατί αυτό δεν τηρούσε τις κατάλληλες προδιαγραφές και ήταν κακώς προσανατολισμένο. Οι εργασίες τελείωσαν το έτος 1969 και από τότε το Δημοτικό Σχολείο στεγάζεται στο κτίριο αυτό.

Δασκαλοί που υπηρέτησαν στο Δημοτικό Σχολείο Μηλιωτάδων από το 1936 ως σήμερα είναι οι παρακάτω:

- 1) Το 1936 ο Κατακόπουλος από το Ζαγόρι.
- 2) Το 1937 ο Δημήτριος Καρακατσούλης.
- 3) Το 1938—39 ο Γεώργιος Παπαγιάννης από την Πέτρα.
- 4) Το 1939—45 ο Αντώνιος Σταματιάδης από το Ζαγόρι.
- 5) Το 1946—53 ο Κων/νος

ΚΛΕΑΡΧΟΣ ΣΤΑΡΑΣ

Τζήμας από τη Γότιστα. (Το 1947 απομακρύνθηκε ο Τζήμας και υπηρέτησαν για μικρό διάστημα οι Χρήστου και Σακελλαρίου).

6) Το 1953—65 ο Δημήτριος Καπρίτσος από το Ζαγόρι.

7) Το 1965—78 ο Βασίλειος Παπαστεφανής από το Δεμάτι.

8) Το 1978—84 ο Φίλιππος Βεζύρης από το Μακρίνο Ζαγορίου.

9) Από το 1984 ο Οδυσσεύς Τσιπαλίδης από το Αιτάσιο Ζαγορίου.

Το Δημοτικό Σχολείο Μηλιωτάδων είχε μέχρι 45 μαθητές και σήμερα περίπου 25. Υπάρχει προοπτική για συγχώνευση των σχολείων των γύρω χωριών στους Μηλιωτάδες και η λειτουργία ενός διώκτου διδασκείου.

Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ

Το Γυμνάσιο Μηλιωτάδων ιδρύθηκε το 1983, μετά από επίμονες προσπάθειες του Πολιτιστικού Συλλόγου Μηλιωτάδων και την υποστήριξη 23 Κοινοτήτων της περιοχής του Ανατολικού Ζαγορίου. Μέχρι το 1987 λειτουργεί ως Γυμνασιακό Παράρτημα του Γυμνασίου Χρυσοβίτας και από το έτος αυτό ανεξαρτητοποιείται.

Σήμερα στεγάζεται προσωρινά στο κτίριο του παλιού Δημοτικού Σχολείου. Η πρώτη αίθουσα διανομή δόθηκε με δαπάνη του Νομαρχιακού Ταμείου με το ποσό των 400.000 δρχ. Οι υπόλοιπες αίθουσες διαμορφώθηκαν με τη φροντίδα του Πολιτιστικού Συλλόγου Μηλιωτάδων με εθελοντική εργασία των χωριανών και την οικονομική ενίσχυση των ιδίων των χωριανών και των ξενητεμένων από το χωριό μας στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

Το 1986 χρηματοδοτήθηκε από το Νομαρχιακό Ταμείο Ιωαννίνων η ανέγερση του κτιρίου του Γυμνασίου προϋπολογισμού 26.000.000 δρχ. και έχουν αρχίσει οι εργασίες ανέγερσής του. Το διδακτήριο χτίστηκε στο ίδιο οικοπέδο που έχει χτιστεί και το Δημοτικό Σχολείο.

Οι μαθητές που φοιτούν στο Γυμνάσιο Μηλιωτάδων προέρχονται από τα γύρω χωριά και αγγίζουν περίπου στους 50. Η μεταφορά τους γίνεται ως επί το πλείστον με λεωφορεία του ΚΤΕΛ Ιωαννίνων ενώ ελάχιστες διαδρομές γίνονται με ιδιωτικά αυτοκίνητα μισθωμένα από το ΚΤΕΛ.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

ΚΑΤΩ ΠΕΔΙΝΑ: Στον Εξωραϊστικό Σύλλογό μας προσέφεραν για τους σκοπούς του:

- Η Ανδρονίκη Χρυσ. Σουσιπούλου και τα παιδιά της Τάσος και Κώστας 15.000 δρχ. στη μνήμη του συζύγου και πατρός Χρυσοστόμου.
- Η Κατίνα Μίχ. Τζόβα 10.000 στη μνήμη του συζύγου της Μιχαήλ.
- Το Δ.Σ. του Συλλόγου ευχαριστεί.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Η αιχμαλωσία του Χρ. Παπαγιαννόπουλου

υπό ΜΑΝΘΟΥ Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Η ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ

Όλο το δέκατο ένατο αιώνα ακόμη και στις αρχές του εικοστού τοιούτου η Ήπειρος ήταν ληστοκρατούμενη, όπως και η υπόλοιπη Ελλάδα. Τα Ζαγόρι για τον πλούτο τότε των κατοίκων του υπέφερε ιδιαίτερα από τους Αρθωνοκλέφτες και ομογενείς τοιούτους. Οι ληστές, το κατακάθι αυτό της κοινωνίας, δεν εφοβούντο κανένα στη διάπραξη των κακούργων κοινωνίας, δεν εφοβούντο κανένα στη διάπραξη των κακούργων ηγμάτων των.

Οι λητοσυμμορίες αυτές εξαφανίστηκαν με τη θέληση και την αποφασιστικότητα του μεγάλου Έλληνα πολιτικού Ελευθερίου Βενιζέλου, που κυνήγησε άγρια τη μάστιγα αυτή, με αφορμή την τελευταία αιχμαλωσία από τους ληστές, που έγινε στην Ήπειρον, κατά τις αρχές του Αυγούστου του 1928, οπότε η αιχμαλωτίστηκαν από τους ληστές οι Αλ. Μυλωνάς και Αλ. Μελάς.

Και ερχόμεθα στην αιχμαλωσία του Δολιανίτη Χρήστου Παπαγιαννοπούλου από Ρετζαίους την 1ην Ιουλίου του 1923. Η αιχμαλωσία του διήρκεσε 81 ημέρες και την ιστορία αυτής εδημοσίευσε η Ρουμανική εφημερίδα, που εξεδίδετο στο Βουκουρέστι «NTIMINEATSA», στο υπ' αριθ. 6118 φύλλο της της 17 Νοεμβρίου 1923, από το οποίο την ανεδημοσίευσε η εφημερίδα του αειμνήστου Χρ. Χρηστοθασιλή «Ελευθερία» στα φύλλα της 17 και 21 Φεβρουαρίου 1924.

Η αναδημοσίευση αυτή έχει ως εξής:

17 Φεβρουαρίου 1924 81 ημέρες εις χείρας των ληστών της Ηπείρου.

7 εκατομμύρια λεί πληρωθέντα δια την απελευθέρωσιν του νέου Παπαγιαννοπούλου.

Ενδιαφέρουσαι λεπτομέρειαι της αιχμαλωσίας του πλησίον των Ιωαννίνων. Θα ενθυμούνται θεοβίως οι αναγνώσται μας, ότι κατά τας πρώτας ημέρας του μηνός Ιουλίου έφθασεν εις την Ρουμανικήν πρωτεύουσιν η είδησις μιάς αξιοπεριεργού απαγωγής εις τα βουνά της Ηπείρου. Η είδησις αυτή θα παρήρχετο απαρατήρητος, εάν μή το θύμα ήτο πρόσωπον, έχον ευρείας σχέσεις μεταξύ του κόσμου του Βουκουρεστίου και ιδίως μετά των ελληνικών κύκλων της πρωτεύουσας μας.

Κατά την ημέραν της 1 Ιουλίου ο νέος Παπαγιαννόπουλος συνόδευε την μητέρα του και την αδελφή του εις μίαν εκδρομήν επί αυτοκινήτου επί της δημοσίας οδού Ιωαννίνων — Αγίων Σαράντα. Εις το ίδιον αυτοκίνητον ήτο και ο ανθυπολοχαγός Μουσταρούδας. Επειδή κατά την διαδρομήν έσπασεν εις αεροθάλαμος, το αυτοκίνητον δεν ηδύνατο να προχωρήσει και ο οδηγός CXANFFERIEP εσταμάτησε.

Η ΕΜΦΑΝΙΣΙΣ ΤΩΝ ΛΗΣΤΩΝ

Μόλις το αυτοκίνητον εξεκίνησε, δύο λησται έξήλθον εκ τινος δάσους και προτεινάντες τα όπλα των, διέταξαν τους εκδρομείς να παραδοθούν. Μετ' ολίγον έτεροι τέσσαρες λησται προσήλθον εις ενίσχυσιν των συντρόφων των. Επειδή ήσαν πολλοί χωρικοί εις τους αγρούς, οίτινες είδον τα διατρέξαντα και ηθέλησαν να πλησιάσουν εις τον δημόσιον δρόμον, τρεις εκ των ληστών απεμακρύνθησαν ολίγον και προτεινάντες τα όπλα των, ηνάγκασαν τους χωρικούς να μη προχωρήσουν. Εις εκ των χωρικών ηθέλησε να φωνάξει, αλλά δεν επρόφθασε και αμέσως έπεσε κατά γής αναίσθητος κτυπηθείς δια μαχαίρας.

Οι λησται διέταξαν το νέο Παπαγιαννόπουλο να κατέλθει του αυτοκινήτου και να τους ακολουθήσει. Ο νέος υπήκουσε. Η κα Παπαγιαννοπούλου μητήρ του θύματος παρεκάλεσε τους ληστές ν' αφήσουν τον υιόν της. Οι λησται ούτε καν ηθέλησαν να την ακούσουν. Τότε τους πρότεινε το χρηματοθυλάκιόν της και έβγαλε και τα κοσμήματά της, τα οποία τους προσέφερεν, αλλά αυτοί απήντησαν μειδιώντας: Δεν μάς χρειάζονται τέτοια φυλά. Είμεθα 6 παλληκάρια φτωχά που θέλουμε να πλουτίσουμε...

Κι ευθύς εξαφανίστηκαν μετά του νέου Παπαγιαννοπούλου. Οι λοιποί εκδρομείς επέστρεψαν εις Ιωάννινα και ανέφερον το γεγονός εις τας αρχάς, παρ' όλας δέ τας αναζητήσεις επί 23 ημέρας ουδέν αποτέλεσμα κατόρθωσαν να φέρουν, η δέ κα Παπαγιαννοπούλου εθεώρει χαμένον τον υιόν της.

ΤΙ ΑΠΕΓΙΝΕΝ Ο ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΣ

Επί δέκα ημέρας οι λησται μετά του αιχμαλώτου εβάδιζον διαρκώς 8—10 ώρας καθ' εκάστην νύκτα, την δέ η μέραν ανεπαύοντο εντός δασών ή άλλων κρυπτόν των κορυφοβουνίων. Δυο εκ των ληστών ήσαν σκοποί, οι δε άλλοι, τινές μόν εφύλαττον τον αιχμαλώτον, τινές δε προητοίμαζον το φαγητόν και άλλοι εκουμάντο εναλλάξ. Κατά την ενδεκάτην ημέραν της πορείας ο αιχμαλώτος οδηγήθη εις ένα βουνόν 1.800 μέτρων ύψους και ενεκλείσθη εις το σπήλαιον εντός του οποίου δεν ηδύνατο να σταθεί άλλως ειμή εξηλωμένος. Δεν του επιτρέπετο δε να εξέλθει εκείθεν ειμή από μόνον κατά νύκτα.

21 Φεβρουαρίου 1924

ΠΟΙΟΙ ΗΣΑΝ ΟΙ ΛΗΣΤΑΙ ΚΑΙ ΠΩΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΕΡΟΝΤΟ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΝ

Αρχηγοί της λητοσυμμορίας ήσαν οι αδελφοί Γιάννης και Θύμιος Ρέντζος εκ του χωρίου Αηλίου 30 χιλιάμιατρα απέχοντος των Ιωαννίνων. Κύριος αρχηγός όλων, ήτο καπετάνιος, ήτο ο Γιάννης Ρέντζος, τύπος αγρίου. Ο αδελφός του αρχηγού Θύμιος είναι πολύ μαλακότερος. Καθ' όλην την ημέραν οι λησται επάλαυνον μεταξύ των χαρτόπαζων και έρριχναν στο σημάδι. Κατά την διαδρομήν μιάς πορείας ο νέος Παπαγιαννόπουλος εφοβείτο να περάσει εις το χείλος ενός κρημνού. Τότε εις των ληστών τον εκτύπησε, αλλά μόλις αντελήφθη το τοιούτον ο αδελφός του αρχηγού, επέπεσε κατά του ληστού και τον εκτύπησεν, αφήσας σχεδόν αυτόν αναίσθητον. Εκτός του ανωτέρω επεισοδίου ουδέποτε άλλοτε συμπεριεφέρθησαν άσχημα οι λησται πρὸς τον αιχμαλώτον.

ΤΟ ΤΙΜΗΜΑ ΤΗΣ ΕΞΑΓΟΡΑΣ

Την 23 ημέραν, μετά την αιχμαλωσίαν, οι λησται έγραψαν εις την οικογένειαν του αιχμαλώτου και επληροφόρησαν αυτήν ότι ο υιός της υγιαίνει και ότι πρὸς εξαγοράν του απητούντο 25 χιλιάδες αγγλικών λιρών. Εν τη ίδια επιστολή επέτράπη και εις τον αιχμαλώτον να γράψει και αὐτός

Στο καλό μας το Ζαγόρι

Στο καλό μας το Ζαγόρι — Μείνανε μόνο τα όρη. Στα χωριά γερόντοι μένουν — Που το θάνατο προσμένουν. Τα βουνά 'ναι μαυραμένα — Κι όλα τα σχολειά κλεισμένα. Κι ο παπάς στην εκκλησία — θρίσκει σ' απελπισία. Δεν έχει ψάλλη για να ψάλλει — τη λειτουργία για να θγάλλει. Όλοι του οι μορφωμένοι — έγιναν ξεντευμένοι. έρχονται το καλοκαίρι — Μα θα γίνουν όμως γέροι. Δεν ακούς τώρα κλαρίνο — Όπως τον καιρό εκείνο. Πάει η σιούτα κι η κανούτα — τα βιολιά και τα λαβούτα. Πάει το γύφτικο αμώνι — Τι καρδιά μ' τη ματώνει. έλλειψαν και τα γυφτούλια — Που βαρούσαν τα νταούλια. Δεν ακούς τώρα φλογέρα — Να γλυκάνει τον αέρα. Μα ούτε κόκορας λαλάει — Η αλεπού τον έχει φάει. Δεν ακούς φαιδρά κι αστεία — έλλειψε όμως η ληστεία. Αντιστράφηκαν οι όροι — Οι θλάχοι γίνουν δικηγόροι. «Χρόνια πολλά - καλή χρονιά — Με έρμη τη γειτονιά

ΑΡΙΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΡΙΤΣΟΣ

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

ΦΡΑΓΚΑΔΕΣ: Τον γιατρό Αντώνη Ξια εκλέχτηκε Επίκουρος Καθηγητής Κατριντζόγλου σύζυγο της Φραγκαδ- Νεφρολογίας του Ιπποκράτειου Νο-
ύπισσας Μαρίας Αθανασίου σκομοίον Αθηνών, θερμά συγχαί-
Βαρκούκη, το γένος Καλύβα που επέ- ρουμε.

Οικογ.: Βασιλείου Λεοντίδη

ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Σε νέο σύγχρονο
και ιδιόκτητο κατάστημα
με ΘΥΡΙΔΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
για τοποθέτηση
αντικειμένων αξίας

ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΡΗΤΗΣ

Οδός 28ης Οκτωβρίου 17

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Τηλ. 28.182 - 29.146

γας σειράς μόνον, ότι ευρίσκεται εν τη ζωή και υγιαίνει.

ΑΙ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ

Από της ημέρας εκείνης η οικογένεια Παπαγιαννοπούλου απέφυγε την συνδρομήν των αρχών και εισήλθεν εις απευθείας διαπραγματεύσεις μετά των ληστών. Κατά το διάστημα 1)2 ημέρας οι εμπιστοί της έσχον τέσσαρας συναντήσεις, αίτινες ελάμβανον χώραν εις διάφορα μέρη της Ηπείρου και κατά της οποίας οι λησται ελάμβανον όλα τα προφυλακτικά μέτρα ίνα μή οι απεσταλμένοι της οικογενείας Παπαγιαννοπούλου συνοδεύονται και υπό χωροφυλάκων.

ΟΙ ΛΗΣΤΑΙ ΥΠΟΒΙΒΑΖΟΝΤΕΣ ΤΗΝ ΕΞΑΓΟΡΑΝ

Μετά την τετάρτην συνάντησιν οι λησται υπεβίβασαν το τίμημα της εξαγοράς εις 10 χιλιάδας χρυσών λιρών αγγλικών. Η κα Παπαγιαννοπούλου απήντησεν ότι δεν δύναται να πληρώσει ειμή μόνον 5 χιλιάδας χρυσών αγγλικών δραχμών. Κατά την πέμπτην συνάντησιν η κα Παπαγιαννοπούλου, ήτις μόλις κατόρθωσε να εύρει εν Ιωαννίνους ολίγας χιλιάδας χρυσών λιρών, έφερε το ποσόν των 5 χιλιάδων αγγλικών λιρών, εκ των οποίων μέρος ήτο εις χαρτονομίσματα.

ΜΙΑ ΑΠΕΙΛΗ

Ο αρχηγός της λητοσυμμορίας εδέχθη τα χρήματα ταύτα υπό τον όρον όπως, εάν οι σύντροφοί του δεν εδέχοντο το ποσόν τούτο, να επιστρέψει μαζί με αυτό και την κεφαλήν του αιχμαλώτου.

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΩΝ ΛΗΣΤΩΝ

Ο αρχηγός Γιάννης Ρέντζος επιστρέψας και τότε οι λησται συνήλθον εις συμβούλιον, καθ' ο μετά συζήτησιν, απεφασίσθη να απελευθερωθεί ο αιχμαλώτος μόνον, εάν η οικογένεια του τοις έδιδεν ακόμη 2 χιλιάδες λιρών. Ούτω επί τη ευκαιρία νέας συναντήσεως οι λησται έλαβον το άνω ποσόν, κατ' αυτόν δέ τον τρόπο οι γονείς του νέου επλήρωσαν 7 χιλιάδες αγγλικών λιρών, ήτοι σχεδόν 8 εκατομμύρια λεί δια την απελευθέρωσιν του υιού των.

Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΙΣ

Εν τέλει μετά 81 ημέρας αιχμαλωσίαν ο νέος Παπαγιαννόπουλος εξήλθε του σπηλαίου με δεμένους τους οφθαλμούς και οδηγήθη μέχρι του χωρίου Κατσικά, όπου οι λησται τον εγκατέλειψαν περί ώραν 3ην της νυκτός.

Ούτω ο νέος Παπαγιαννόπουλος με την κόμην μεγάλην μέχρι ώμων, τους πόδας πληγωμένους γεμάτους κάλους, μαυρισμένους από το κάψιμο του ηλίου και ξεσχημένους έφθασεν εις τα Ιωάννινα την 20ην Σεπτεμβρίου.

Ο Χρ. Παπαγιαννόπουλος από τις πολλές τολαιπωρίες, που υπέστη κατά την αιχμαλωσίαν του επί 81 ημέρας απέθανε μετά παρέλευση μικρού χρονικού διαστήματος απ' αυτήν.

Η μητέρα του Μαργιολίτσα από το Λιασκοθέτσι και από το γένος Υφαντή και είχε και άλλες τρεις αδελφές την Εικαρία που υπανδρεύθηκε στις Νεγίδες τον Γεώργιον Κουρτίδη, την Κούλα και την Αγλαΐα, συζύγους των Αφθονίδη και Παπαθανασίου.

ΜΑΝΘΟΣ Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

ΗΛΙΟΧΩΡΙ: Ο κ. Γεώργιος Μ. Σιου- δρχ. για την ανέγερση της εκκλησίας ρήσ από τη Νέα Υόρκη πρόσφερε Αγίου Ευσταθίου.
στη μνήμη του πατρός του Μιχαήλ ● Στο Σύλλογο «ΝΤΟΜΠΡΙΝΟΒΟ»
για τα 20 χρόνια από το θάνατό 5.000 δρχ.
● Στην Εκκλησιαστική Επιτροπή
Ηλιοχωρίου γα μνήμη του πατρός
● Στο Σύλλογο «ΛΑΪΣΤΑ» 13.000 του 12.000 δρχ.

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Χ. ΚΩΤΣΟΡΙΔΗΣ

Στις 29 του περασμένου Μάη πέθανε σε ηλικία 60 χρόνων στο Πάπιγκο και την επομένη κηδεύτηκε ο χωριανός μας Αθανάσιος Χ. Κωτσοριδής.

Γεννήθηκε στο Πάπιγκο το 1927 και στα 5 του χρόνια ορφάνεψε από μάνα, τη φροντίδα του δε μαζί με το μικρότερο αδελφό του την ανέλαβε η γιαγιά των η «Στέργαινα» για αρκετά χρόνια.

Ο πόλεμος του '40 και τα μετέπειτα ανώμαλα χρόνια του άλλαξαν ριζικά το δρόμο που προ αυτού ήταν σπουδαστής της Σιβιτανιδείου Σχολής Αθηνών και τον ανάγκασαν να παραμείνει στο χωριό όπου και παντρεύτηκε ακολουθώντας το σκληρό επάγγελμα του κτηνοτρόφου.

Υπέμεινε καρτερικά το μαρτύριο της φοβερής αρρώστιας που μας χαίρειτσε απλά όπως απλά έζησε. Σε τέτοιες στιγμές που εμείς μείνουμε πίσω του δεν μπορούμε να τον κρίνουμε γιατί τον λόγο τον έχει αυτός που μας κυβερνά. Εμείς αναλογιζόμαστε τη ζωή του και θα νοσταλγούμε την συντροφιά του την παρουσία του, την κουβέντα του και τα αστεία του.

Προκισμένος με απέραντη καλοσύνη και εργατικότητα, φιλοτιμία και μεγαλοψυχία αγάλισε τα χρώματα της γης μας. Ταυτίστηκε με το φυσικό περιβάλλον ζεσταίνοντάς το με την ανάσα του, ποτίζοντάς το με την αγάπη του. Τον είχαν μάθει τα λόγια και τα λιθάρια, οι βρύσες και τα ποτάμια και είχε γίνει ένα με τα ζωντανά και τα δέντρα.

Μιλούσε μαζί τους μια ζωή ολόκληρη ήταν η παρέα τους χειμώνα και καλοκαίρι ήταν η φυσική του συνέχεια ήταν αυτό που πρέπει να είναι κάθε άνθρωπος η συνέχεια και η προέκταση της φύσης.

Είχε αυτό το γνώρισμα αυτό που σήμερα σε τεχνοκρατούμενη εποχή λείπει από τον άνθρωπο και την αλλοτριωμένη του ζωή.

Από τον περασμένο Δεκέμβριο δεν ακούμε τα σφυρίγματα του, τις φωνές του και τα κουδούνια από τα πρόβατά του που η έντονη παρουσία των στις πλαγιές γύρω από το χωριό αποτελούσε ένα μέρος της ζωντανίας μας, γι' αυτό και όλους μας σχεδόν μας κατέχει μια βαθειά θλίψη για τον ανεπάντεχο και άκαιρο θάνατό του και θα περάσει πολύς καιρός για να αμβλύνει την εικόνα της ζωντανής παρουσίας του στο χωριό.

Στην οικογένειά του ήταν ακούραστο και ακεραίο στήριγμα και παρά τους δύσκολους καιρούς που πέρασε κατέφερε να δει τα παιδιά του τακτοποιημένα οικογενειακά και επαγγελματικά.

Στην κοινωνική του ζωή του μικρού μας χωριού ήταν μέτοχος και βασικό στέλεχος μέχρι που ακινητο-

ποιήθηκε στο κρεβάτι του πόνου, δείγμα δε της μεγάλης του αγάπης για το χωριό ήταν η αυξημένη συμμετοχή του στα κοινά που εκτός των άλλων διετέλεσε και ως μέλος της τοπικής αυτοδιοίκησης άνω της 15ετίας.

Η συμμετοχή πολύ κόσμου στην κηδεία του συγγενών, χωριανών, οικογενειακών φίλων και άλλων γνωστών, φανέρωσε την αγάπη και εκτίμηση που είχαν στο Νάσιο όπως όλοι σ' όλη του τη ζωή έστον τον αποκαλούσαν με έκδηλο τη συγκίνηση που τους είχε δημιουργήσει ο πρώτος θάνατός του και τον χαίρειτσαν για τελευταία φορά.

Ας είναι ελαφρό το χάρμα του χωριού μας που σε σκέπασε.

Αιωνία σου η μνήμη.

ΟΔ. ΚΟΥΡΤΗΣ

— ★ —

ΦΕΡΕΝΙΚΗ ΒΑΤΑΒΑΛΗ

Με τον ερχομό της άνοιξης, πέταξε ανεπάντεχα για την άλλη ζωή η Φερενίκη Βαταβάλη (Λεκίδου) από τη Βίτσα του Ζαγορίου. Από μικρή, καθώς έμεινε ορφανή, δοκίμασε τις πίκρες της ζωής και αγωνίστηκε, στηρίζομενη μόνο στις δικές της δυνάμεις, για μια θέση, ανταξία με τις προσδοκίες της και τα παιδικά της όνειρα. Και το κατόρθωσε.

Ακολούθησε το διδασκαλικό επάγγελμα και πρόσφερε τις πρώτες υπηρεσίες της στην ελληνική παιδεία, στο ακριτικό νησί της Λήμνου. Αργότερα, μετατέθηκε στην Ήπειρο και μαζί με δάσκαλο σύζυγό της Αντώνη, υπηρέτησε ευδόκιμα, για αρκετά χρόνια στα σχολεία του Μετσόβου και σε χωριά γύρω από τα Γιάννινα. Η συναίσθηση των υποχρεώσεων της ως μητέρας και οι δύσκολες συνθήκες εκείνης της εποχής, την υποχρέωσαν να παραιτηθεί, για να φροντίσει καλύτερα την αγωγή και την εκπαίδευση των δυο παιδιών της, στα σχολεία των Γιαννίνων.

Κατά την κατοχή, στη Βίτσα που βρισκόταν με απόσταση, πρόσφερε πολύτιμες υπηρεσίες στην εθνική αντίσταση, πράγμα που της αναγνωρίστηκε τον τελευταίο καιρό.

Ήταν ένας σωστός και ακεραίος άνθρωπος, φωτισμένη δασκάλα, που όπου υπηρέτησε άφησε αγαθή μνήμη και υποδειγματική μητέρα. Ήταν με μια λέξη μια παρουσία που ξεχώριζε στον κύκλο της, τον επαγγελματικό και τον κοινωνικό.

Στον άντρα της, το συνάδελφο Αντώνη Βαταβάλη, που τόσο σκληρά δοκιμάστηκε και στις οικογενειακές και στην κοινωνική της ζωή, που τόσο σκληρά τον οποίον τόσο αγωνίστηκε, θυσιάζοντας και την επαγγελματική της καριέρα, διαβιβάζουμε τα βαθύτατα συλλυπητήριά μας.

Εκείνοι που φεύγουν

ΙΠΠΟΛΥΤΗ
ΑΛΚ. ΚΑΡΑΚΩΣΤΑ

Στις 16 του Μάη έφυγε από την φρενυτική εγκόσμια ζωή άλλη μια εκλεκτή Ζαγορίσια δέσποινα, η αλησμόνητη Ιππολύτη, γυναίκα του γνωστού έμπορου της πόλης των Γιαννίνων κ. Αλκ.Β. Καρακώστα από τη Μπούλτση.

Η Ιππολύτη Καρακώστα γεννήθηκε πριν και 79 χρόνια στο Καπέσοβο και μεγάλωσε στο Σωποτάσι — Ζαγορίσι, όπου υπηρέτησε ο πατέρας της Κωστάκης Παπαγεωργίου για πολλά χρόνια δάσκαλος, θάφτηκε στα Γιάννινα στις 17 Μάη κατά τρόπο πάνδημο, γιατί υπήρξε σ' όλη της τη ζωή τύπος και υπογραμμός Ζαγορίσιων νοικοκυράς. Ζυμωμένη από τα μικρά της χρόνια με τα πατροπαράδοτα ήθη και έθιμα του Ζαγορίου αναδείχτηκε υποδειγματική σύζυγος, η-πέρα και γιαγιά, κοσμημένη με τις πιο ζηλευτές αρετές που κοσμούν τις παραδειγματικές Ηπειρώτισσες γυναίκες. Για το λόγο αυτό, πλήθος κόσμου από τη Ζαγορίσια παροικία της Ηπειρωτικής πρωτεύουσας τη συνόδευσαν ως την τελευταία της κατοικία. Η Ιππολύτη Καρακώστα ανήκει στις γυναίκες εκείνες που με το θάνατό τους αφήνουν σοβαρό κενό και αγαθή μνήμη σε όλους συγγενείς και γνωστούς.

Στον τόσο πολύ πληγωμένο ψυχικά σύζυγό της αγαπητό συμπατριώτη μας κ. Αλκιβιάδη Καρακώστα και όλα τα μέλη της οικογενείας της το περιοδικό μας απευθύνει τα πιο θερμά συλλυπητήρια. Η Ιππολύτη Καρακώστα ανήκει σε κείνους τους θνητούς που κατά το πέρασμά τους στη ζωή αφήνουν αγαθή μνήμη που θα παραμείνει πάντοτε ζωντανή μεταξύ μας.

Αιωνία της η μνήμη.
«ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ»

— ★ —

ΕΛΕΝΗ ΗΛΙΑ ΣΤΡΟΥΛΙΑ

Η μητέρα μου, Ελένη, γεννήθηκε στα Τέμπη, το παλιό «Μπαμπά», το 1901 από το Ζαγορίσιο Αντώνη Γ. Πέτιο από το Ντομπρίνοβο και την Ουρανία, το γένος Κλαμύτη, από τα Κάτω Σουδενά που καθώς φαίνεται κατέβηκαν στη Θεσσαλία για καλύτερη τύχη μετά την απελευθέρωσή της από τους Τούρκους.

Ο πατέρας της και παπός μου Αντώνης Πέτιος πέθανε νέος, από πνευμονία, αφήνοντας τη Γιαγιά Ουρανία χήρα με πέντε (5) μικρά παιδιά, τη μητέρα μου Ελένη και τους θείους μου Γιώργο, Νίκο, Μήτσο και την γλυκιά και υπέροχη θεία Μαριγούλα, με την χρυσή καρδιά, όλοι «Ζαγορίσιοι» πεθαμένοι σήμερα. Η γιαγιά μου τα μεγάλωσε με πολλές στερήσεις και πείνα κι αυτό φαίνεται από φαίνεται από το γεγονός ότι αναγκάστηκε να στείλει τη μητέρα μου να μάθει τη

μοδιστρική στο Βόλο σε ηλικία 8 ετών.

Αργότερα παντρεύτηκε τον πατέρα μου Ηλία Στρούλια στα Τέμπη και γέννησε κι ανέθρεψε 8 παιδιά, 6 αγόρια, 2 κορίτσια, παλεύοντας νύχτα - μέρα στο σπίτι και στο χωράφι ακόμα κι όταν, στα 1942, ήταν έγκυος στα δίδυμα αδέρφια μου με την κοιλιά στο στόμα». Κάνοντας η ίδια το γιατρό μας έσωσε πολλές φορές με τις περιποιήσεις και τα γιατροσόφια της από τις θανατηφόρες παδικές αρρώστιες της εποχής, τύφος, ελονοσίες κλπ.

Παρ' όλο που ήταν σχεδόν αγράμματη — μια - δυο τάξεις στο δημοτικό — είχε ιδέες και οράματα και «βλέποντας μακριά» έπεισε τον πατέρα μου, (τον «Μπαμπά - Λιο» με τ' όνομα και τη μεγάλη καρδιά, έναν α-κούραστο εργάτη της γης, επίσης α-γράμματο πεθαμένο από το 1968 απύπνου στο βαρύ έργο που ανέλαβε να φέρει εις πέρας. Εκτός των άλλων αυστηρών κοινωνικών προβλημάτων, που αυτό ξέρεει και θα προσπαθήσει να επιλύσει. Στην τετραετία της θητείας του υπάρχουν δύο μεγάλα προβλήματα γενικού ενδιαφέροντος. Πρέπει πρωταρχικά να το απα-σολήσει. Πρέπει να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να τα επιλύ-σει μαζί με τα άλλα Κοινοτικά Συμ-βούλια των Κοινοτήτων που τις α-ποστολούν τα δυο αυτά θέματα.

Όλη της η ζωή προσφοράς και τυράγνιας χωρίς ανάσα και σταματημό, αφιερωμένη στον άνδρα της και τα παιδιά που ευτύχησε να τα δει να σπουδάζουν στην Ελλάδα και στο ε-ξωτερικό, να προκόβουν, να κάνουν οικογένειες και να ευημερούν. Την ίδια χαρά της έδωσαν και τα εγγόνια της.

Ήταν μια υπέροχη «Μάνα» με γνήσια «Ζαγορίσια Γυναίκα» η αξεπώ-στη «Κυρά Λένη» των Τεμπών που θα τη θυμόμαστε, όσα ζούμε, με αγάπη ευγνωμοσύνη και νοσταλγία.

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ - ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΒΑΡΣΩΚΑΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ ΕΥΡΥΠΙΔΗΣ
ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ ΣΤΑΘΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΤΖΙΟΒΑΣ ΦΡΙΞΟΣ
ΤΣΑΟΥΣΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΚΙΜΩΝ ΑΘ. ΚΥΡΙΑΖΗΣ
Γιάννινα: Λόρδου Βύρωνος 21
Τηλ. (0651) 26.266 και 28.088

Αυτόματος τηλεφωνητής
(0651) — 33.469

Τυπογραφείο: Γ. Δούβαλη
Ε. Άποστόλου -
28 Οκτωβρίου 41 - Τηλ. 20.544

Τό ποσόν της ετήσιας
συνδρομής προαιρετικό

Προβλήματα Ελάτης

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΑΓΗΣΙΛΑΟΥ ΞΥΝΟΥ
ΚΑΤΟΙΚΟΥ ΕΛΑΤΗΣ -
ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Προς

Το Κοινοτικό Συμβούλιο
Ελάτης. Με κοινοποίηση
κ. Νομάρχη - Ιωαννίνων

Ε ν τ α ύ θ α

Το παρόν υπόμνημά μου απευθύνεται προς το Νέο Κοινοτικό Συμβούριο, που πρόσφατα εκλέχθηκε και ήδη ανέλαβε τα καθήκοντά του με τους καλύτερους οιωνούς. Κατ' αρχήν του εκφράζω τα θερμά μου συγχαρίσματα και του εύχομαι καλή επιτυχία στο βαρύ έργο που ανέλαβε να φέρει εις πέρας. Εκτός των άλλων αυστηρών κοινωνικών προβλημάτων, που αυτό ξέρεει και θα προσπαθήσει να επιλύσει. Στην τετραετία της θητείας του υπάρχουν δύο μεγάλα προβλήματα γενικού ενδιαφέροντος. Πρέπει πρωταρχικά να το απα-σολήσει. Πρέπει να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να τα επιλύ-σει μαζί με τα άλλα Κοινοτικά Συμ-βούλια των Κοινοτήτων που τις α-ποστολούν τα δυο αυτά θέματα.

Α ν θ έ μ α :

Τηλεοπτική κάλυψη EPT 2.

Όπως είναι γνωστό η EPT 1 ετο-ποθέτησε αναμεταδότη στο Λόφο ε-πάνω από το χωριό ΔΙΛΟΦΟ, από τον οποίο καλύπτονται πολλά χωριά, που είναι κτισμένα πίσω από το βου-νιό Μπιτσιέλι.

Πολλές Κοινότητες του Κεντρικού Ζαγορίου και προ παντός εκείνες που είναι κτισμένες πίσω από το βουνό ΜΠΙΤΣΙΚΕΛΙ δεν καλύπτονται από το κανάλι της EPT 2. Γι' αυτό όλες αυ-τές οι Κοινότητες από κοινού να φροντίσουν και να συντονίσουν τις ενέργειές των για να τοποθετηθεί στον ίδιο λόφο επάνω από το Διλο-φο, αναμεταδότης της EPT 2 ώστε οι κάτοικοι που μένουν μόνιμα στα χωριά αυτά και μοχθούν και παλεύουν και αγωνίζονται με τα στοιχεία της φύσης, αυτοί που μένουν κλει-σμένοι μέσα στα σπίτια τους τους πολυτικούς μήνες του φοβερού χειμώ-νου, πρέπει να νοιώθουν ότι δεν εί-ναι αποκλεισμένοι και εγκαταλελειμέ-νοι, αλλά να μετέχουν και αυτοί της ψυχικής, που προσφέρει και αυτό το κανάλι και προ παντός να παρα-κολουθούν κάθε Σάββατο βράδυ, τις αναζητήσεις της Βουλής των Ελλή-νων και να σχηματίζουν ακριβή γνώ-μη για τα πολιτικά μας θέματα.

Εργασίες στο δρόμο αυτόν γινό-τανε και τα επόμενα χρόνια, ήτοι κα-τασκευή τεχνικών έργων, ριζιμο χα-λικιού γα τη δαμώφωση της βετό-τητας του δρόμου κλπ.

Επειδή ο πρώην κοινοτικός δρό-μος Ελάτης ήταν πολύ στενός και ε-πικίνδυνος, το Κοινοτικό Συμβούλιο με Πρόεδρο τον εκλεγμένο από το λαό κ. Ηρακλή Βέλλη κατά το έτος

θ έ μ α β ο ν

Ασφαλτόστρωση 42ου επαρχιακού
δρόμου από την αφετηρία του, ήτοι

Αγίου Αθανασίου — Ασπραγγέλων.

Ο υπ' αριθ. 42 επαρχιακός δρόμος αρχίζει από τον Άγιο Αθανάσιο Ασ-πραγγέλων. Περνάει από τα χωριά Ε-ΛΑΤΗ — ΔΙΚΟΡΦΟ και λοιπά χωριά και ενώνεται στη Μπαλντούμα με το δρόμο Ιωαννίνων — Μετσόβου. Η διαδρομή αυτή ανάμεσα από δάση είναι εξαιρετική, είναι φαντασμαγορι-κή και γοητευτική. Γι' αυτό οι αρμό-διοι τόσα χρόνια έπρεπε να είχαν ο-λοκληρώσει την ασφαλτόστρωση, ώ-στε άνετα να αναπτυχθεί ο τουρι-σμός.

Επειδή από τότε που ανοίχτηκε ο Κοινοτικός δρόμος Ελάτης πέρασαν πάνω από 50 χρόνια και επειδή οι νε-ώτεροι δεν γνωρίζουν τους αγώνες και τις θυσίες των περασμένων γενε-ών, γι' αυτό είναι ανάγκη να γράψω σχετικά με το Ιστορικό της διανοίξε-ως και κατασκευής του Πρώτου Κοι-νοτικού δρόμου στο Ζαγόρι που ύ-στερα μετατράπηκε σε επαρχιακό, λό-γω επεκτασέως του.

Ο 42ος επαρχιακός δρόμος διανοίχ-θηκε σε δυο χρονικές περιόδους.

Πρώτη χρονική περίοδος 1929—1930.

Ο επαρχιακός δρόμος Ζαγορίου την εποχή αυτή έφθανε μέχρι τον Ά-γιο Αθανάσιο και τους Ασπραγγέ-λους. Από κει και πέρα δεν υπήρχε κανένας αμαξιστός δρόμος.

Πρώτη η Ελάτη με εράνους των κατοίκων της και τους ολιγοστούς Κοινοτικούς πόρους, μόνη της χωρίς καμιά Κρατική βοήθεια ή αρωγή ά-νοιξε τον πρώτο Κοινοτικό δρόμο. Α-πό τον Άγιο Αθανάσιο μέχρι την Ε-λάτη, περίπου δυο χιλιάδες μέτρα. Τα μηχανικά μέσα την εποχή εκείνη ήταν άγνωστα ακόμα. Οι εργάτες εργαζότανε με κασμάδες, καροτσάκια και παραμίνες. Επόμενο ήταν ο δρό-μος αυτός να γίνει λίαν στενός και επικίνδυνος και με δυσκολία περνού-σαν δυο αυτοκίνητα αντιθέτως κι-νούμενα.

Δεύτερα χρονική περίοδος 1950—1953.

Μόλις τελείωσε ο Εμφύλιος Πόλε-μος και οι κάτοικοι των χωριών επα-ναπατρίστηκαν, έπρεπε να έχουν κά-ποια οικονομική ευχέρεια για να ξα-ναβρούνε τον παλιό ρυθμό της ζωής των, γι' αυτό το κράτος απεφάσισε την επέκταση του κοινοτικού δρόμου της Ελάτης προς τα άλλα χωριά Δί-κορφο — Μανασσή — Καλουτά κα-τασκευάζοντάς τον από το οικονομί-μο πρόγραμμα «Πρόνοια — Εργασία» με την επωνυμία 42ος επαρχιακός δρό-μος.

Εργασίες στο δρόμο αυτόν γινό-τανε και τα επόμενα χρόνια, ήτοι κα-τασκευή τεχνικών έργων, ριζιμο χα-λικιού γα τη δαμώφωση της βετό-τητας του δρόμου κλπ.

Επειδή ο πρώην κοινοτικός δρό-μος Ελάτης ήταν πολύ στενός και ε-πικίνδυνος, το Κοινοτικό Συμβούλιο με Πρόεδρο τον εκλεγμένο από το λαό κ. Ηρακλή Βέλλη κατά το έτος

1969 και με φροντίδες και ενέργειες του συγχωριανού μας και συγγενούς μας Προέδρου του Στρατοδικείου Ιωαννίνων κ. Θεμιστοκλή Δηματάτη επιτύχαμε να αναλάβει η Μ.Ο.Μ.Α. την διαπλάτυνση και ασφαλτόστρω-ση των δυο χιλιάδων μέτρων του πρώην κοινοτικού δρόμου από Αγίου Αθανασίου μέχρι Ελάτης.

Πράγματι η Μ.Ο.Μ.Α. ασχολήθηκε αρκετό καιρό και μόλις υπολοίπονταν ένα μικρό τμήμα για διαπλάτυνση και ύστερα για ασφαλτόστρωση δια-πάχθηκε επεγόντως να εγκαταλείψει το έργο της Ελάτης και να μεταβεί να διανοίξει το δρόμο Βραδέτου. Αυτή ήταν η πρώτη αποτυχία, γιατί το έργο εγκαταλείφτηκε στη μέ-ση.

Μετά την αποκατάσταση της Δη-μοκρατίας ο υποφαινόμενος ως Πρό-εδρος της Κοινότητας κατά τα έτη 1975—76 κατέβαλε προσπάθειες για να επιτύχει την ασφαλτόστρωση της αφετηρίας του 42ου επαρχιακού δρό-μου, αλλά δεν επέτυχε τίποτε, γιατί προσέκρουσε στην επιμονή του τότε Νομάρχη Ιωαννίνων κ. Χανού, ο ο-ποίος ήθελε με κάθε τρόπο να γίνει με τουριστικό κύκλωμα του δρόμου δηλαδή να διανοίγει ο δρόμος από Λυκόστομο — Καγκέλια — Δίκορφο και μετέπειτα να ασφαλτοστρωθεί.

Εδρανήθηκαν τότε νομίζω περί τα 8 (οκτώ) εκατομμύρια δραχμές, που εάν έδοδεύονταν για την ασφαλτό-στρωση από Άγιο Αθανάσιο θα είχε περάσει η ασφαλτος το Δίκορφο και θα είχαμε τότε ένα τέλειο και πλήρη δρόμο. Ενώ τώρα δεν έχουμε κανένα ασφαλτοστρωμένο. Αυτό ήταν η δεύτερη αποτυχία.

Και τρίτη αποτυχία είναι ότι τις δυο τελευταίες δεκαετίες 1978—1982 και 1982—1986 τα Κοινοτικά Συμβούλια δεν ενδιαφέρθηκαν και δεν ασχολήθηκαν με την ασφαλτό-στρωση του δρόμου και άφησαν την όλη υπόθεση στο έλεος της Νομαρ-χίας. Οι αρμόδιοι της Νομαρχίας εν-διαφερόταν για τη βατότητα του δρόμου και κάθε χρόνο έριχναν χα-λικι στο δρόμο, χωρίς να πατηθεί α-πό οδοστρωτήρα, οπότε μετά παρέ-λευση ολίγων ημερών το χαλίκι έφευ-γε από την κίνηση των φορτηγών αυτοκινήτων. Τα χρήματα που εδα-παγώντο πήγαιναν χαμένα. Η Ελάτη έχει 56 ολόκληρα χρόνια, που περι-μένει τη στοργή και τη μέριμνα του Κράτους, αλλά δυστυχώς μέχρι στιγ-μής δεν την είδε.

Τις ελπίδες της δεν τις έχασε ακό-μα. Πιστεύει ότι το Νέο Κοινοτικό Συμβούλιο θα ενεργήσει δραστήρια μαζί με τις άλλες Κοινότητες, ώστε να επιτευχθεί το ποδούμενο δηλαδή η ασφαλτόστρωση από την αφετη-ρία, ήτοι τον Άγιο Αθανάσιο, του 42ου επαρχιακού δρόμου για να γί-νει η Καλή Αρχή. Γι' ατή η αρχή είναι η ημισ του παντός.

Ολόψυχα το ευχόμεθα.

Μετά τιμής

ΑΓΗΣΙΛΑΟΣ ΞΥΝΟΣ

Ε ι ο φ ο ρ έ ς

1.500
Βλαχοπούλου Β. Νίκη
Δασκαλόπουλος Βασίλειος
Παπαθεοδώρου Γεώργιος

1.000
Βουλδωδης Γεώργιος
Βούρης Π. Ζήσης
Γενναδίου — Σακκά Ε.
Γκογιάννος Πρ. Ιωσήφ
Δάνος Δημήτριος
Δέμκας Β. Γεώργιος
Θεμελής Ανδρέας
Καλογήρου Ηλ. Γεώργιος
Καπρίτσιου Αντιγόνη
Κούνδουρας Γεώργιος
Λίγκα Χρυσούλα
Λώλης Ιωάννης

Μάγκου — Παρτσάλη Ευανθία

Μασούρας Ιωάννης

Μπαϊρακτάρης Αλέξανδρος

Μπαλούγιας Νίκος

Μπονόβας Χάρης

Μουζάς Μ. Θωμάς

Ντισσοπούλου Μαίρη

Οικονόμου Δ. Πανατζή

Οικονόμου Κ. Μερόπη

Παπαγεωργίου Απόστολος

Παπαϊωάννου Σταύρος

Παπαχρήστου Χρ. Ιωάννης

Παντάλης Δ. Κων/νος

Στάρας Γρ. Χαρίλαος

Στάρα — Χατζηγιάννη Ευανθία

Τσοφίδης Γ. Αναστάσιος

Τζιόβα Αθ. Κούλα

Τόλογλου Φιλομήλα

Τότσκας Δημήτριος

Τσέφα — Παναγιώτου Φωτεινή

Τσίρας Ι. Ξενοφών

Χασιώτη Χ. Βασιλική

Χριστοδούλου Δ. Αθανάσιος

Χριστοδούλου Π. Αχιλλέας

800

Βρυζάλας Κ. Χριστόδουλος

Ιωαννίδης Ελευθέριος

750

Παπαθανασίου Ευρυδίκη

Δώδος Α. Γεώργιος

600

Βακάρος Δ. Κων/νος

Εξαρχόπουλος Χρήστος

500

Αναστασιάδης Α.

Βασδέκη Γ. Ευανθία

Βασδέκης Κ. Κίμων

Βούρδας Αθανάσιος

Γκροϊδή Ν. Φεβρωνία

Δέρβας Θωμάς

Δημοπούλου — Δούκα Πιπίτσα

Ζηνδρίλης Χρ. Κων/νος

Καρατζής Ιωάννης

Κισσός Ιωάννης

Κοντοδήμος Κ. Χαρίλαος

Κοτρώτσιος Κ. Δημήτριος

Λάζος — Τσεργονάκης

Μπίκας Τάκης

Ξάνθου Α. Χαρίλαος

Παλαϊόπουλος Σαφροκλής

Πατέρας Αρ. Μιχαήλ

Πετρίδης Θ. Χρήστος

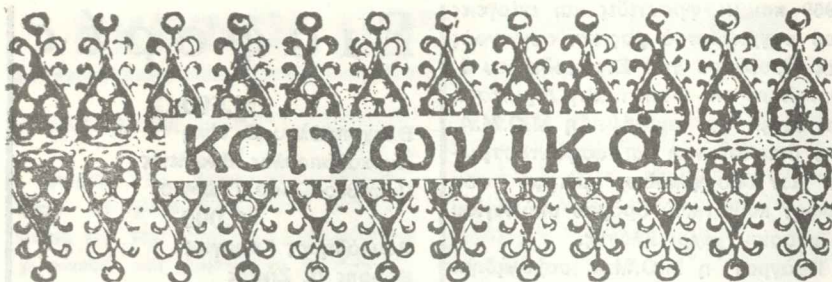
Πρωτοσύγγελλος Π. Κων/νος

Ράπτης Κλ. Χρήστος

Σακελλαρίου Β. Χαρίκλεια

Ταμπάκης Μ. Γεώργιος

Τζαδής Ιωάννης

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Κατακλυσμός από αρραβωνιάσματα, στο χωριό μας τούτη την άνοιξη. Εύχομαι, μ' όλη μου την καρδιά, σ' όλα τα παρακάτω νεαρά ζευγάρια, καλά τους στέφανα και αγάπη, πολλή αγάπη και κάθε χαρά κι ευτυχία. Στις οικογένειές τους να τους καμαρώνουν πάντα ευτυχισμένους.

Ε. Γ.

- Λουκία Π. Βούρβου — Γιάννης Μιχαήλ από Αρτσίστα.
- Ελένη Γ. Βαγγελή — Νίκος Δήμου από Καρυές Ασπραγγέλων.
- Χριστίνα Κων. Αναστασίου, Φυσικός, — Κυριάκος Δουβής, Φυσικός.
- Ουρανία Αλεξ. Αρβανίτη — Γιώργος Σάββας από Κατσικά.
- Γιώργος Φιλ. Γιαννακός — Δημήτρα Ιορδανίδου από Πάργα.
- Παντελής Ι. Βαγγελής — Ελένη Κατρή από Μεσοβούνι.
- Όλγα Α. Σουλτάνη — Θανάσης Λιαμοίρης από Θεσπρωτία.
- Κώστας Γ. Φερεντίνος, Χημικός — Μαίρη Προϊού, Νηπιαγωγός από Αλεξάνδρεια Θεσσαλονίκης.

★

ΦΡΑΓΚΑΔΕΣ: Αρραβωνιάστηκε ο χωριανός μας Κυριαζής Ζηκομαρίδης με τη δ)δα Δώρα Τσιέπη.

Τους εύχομαι καλά στέφανα.

Κ. Κ.

★

ΛΑΪΣΤΑ: Η Αγνή Σβάϊερ κόρη της ιατρού Αθανασίας Σαχρόνη και ο Ιωάννης Βασιλείου από το Μπιζάνι αρραβωνιάστηκαν.

Καλά στέφανα.

Τ. Π.

— ● ★ ● —

ΓΑΜΟΙ

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ: Μετά τις γιορτές του Πάσχα, έγιναν στην Αθήνα οι γάμοι χωριανών μας.

● Η Καλυψώ Χρόνη δασκάλα, παντρεύτηκε το δάσκαλο Ζαφύρη Καραΐσκο.

● Ο Γιάννης Τζαδήμας, Δημοτικός Υπάλληλος την Μαίρη Φερεντίνου και,

● Η Ελίζα Τσιμπέρη το γένος Τζαδήμα τον Αλέκο Ευαγγελόπουλο.

Τα χαρούμενα αυτά γεγονότα έτιμψαν με την παρουσία τους πολλοί χωριανοί μας, που με αγάπη και χαρά ευχήθηκαν στα ταιριαστά ζευγάρια κάθε ευτυχία.

Η Ένωση Ελαφοτόπου

★

ΑΓ. ΜΗΝΑΣ: Στις 20 Απριλίου ο μικρότερος γιός του Γραμματέα του

χωριού μας Γεώργιος Σιαμπέκας και η Ελένη Μπόγρη από το Άργος τέλεσαν το γάμο τους στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Κοπάνων Ιωαννίνων.

Το μυστήριο τέλεσαν οι συγχωριανοί μας Εφημέριοι Απόστολος Σίλλης και Πέτρος Φαρμάκης.

Παράνυμφοι ήταν ο Γιώργος και η Καίτη Δριγκοπούλου.

Μετά τη στέψη, ακολούθησε τρικούμπερτο γλέντι σε κέντρο της πόλης.

Στο νέο ζευγάρι ευχόμαστε κάθε ευτυχία.

Ο. Κ.

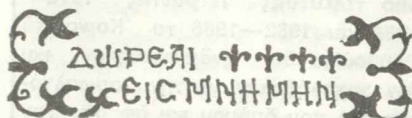
— ● ★ ● —

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ: — Ο Χάρης και η Γιώτα Μπονόβα έγιναν γονείς χαριτωμένης κόρης. Ευχόμαστε στη νεογνήτη κάθε προκοπή και ευτυχία.

ΗΛΙΟΧΩΡΙ: Ο Αντώνης και η Λεμονιά Μπούλη έγιναν γονείς χαριτωμένου κοριτσιού.

Ο Δημήτρης Σταυρόπουλος και η Αμαλία Πολύζου απέκτησαν το δεύτερο χαριτωμένο αγοράκι τους. Να τους ζήσουν.

● Για ενίσχυση των σκοπών της εφημερίδας:

● Η κ. ΧΡΙΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΥ — ΠΑΓΟΥΝΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ πρόσφερε 4.000 δρχ. στη μνήμη των γονιών ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ και ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ και των παππούδων της Αποστόλου και Αικατερίνης.

● Το ζεύγος ΚΩΣΤΑ Π. ΛΑΖΑΡΙΔΗ πρόσφεραν στη μνήμη της ΙΠΠΟΛΥΤΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑ 2.000 δρχ.

● Οι αδελφές ΕΥΓΕΝΟΥΛΑ ΖΑΡΟΥΧΛΙΩΤΟΥ και ΕΙΡΗΝΗ ΔΑΝΟΥ πρόσφεραν 2.000 δρχ. στη μνήμη του ΒΥΡΩΝΑ ΘΕΜ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗ.

● Τα παιδιά του ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΣΙΟΛΑΚΗ Κώστας, Θανάσης, Χρυσούλα και οι νύφες του Αλεξάνδρα, Μαρία και τα εγγόνια του πρόσφεραν 2.000 δρχ. στη μνήμη του.

● Η Σ.Ε. τους ευχαριστεί

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΚΟΥΚΟΥΛΙ: Πέθανε στην Αθήνα ο Μηχανολόγος — Ηλεκτρολόγος Βύρωνας Θεμ. Αναστασιάδης που κατέγονταν από το Κουκούλι Ζαγορίου. Θερμότερα συλλυπητήρια στην οικογένειά του.

«Το ΖΑΓΟΡΙ μας»

★

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ: Στον αγαπητό μας Ορέστη Κυρκόπουλο που ο ξαφνικός θάνατός του, γέμισε με θλίψεις τις καρδιές των χωριανών μας από την τρυφερή του ηλικία, έχασε τους γονείς του και μεγάλωνε σε μια κοινωνία σκληρή και άδικη, αναζητώντας αγάπη και στοργή, αγωνίστηκε για να τη βρει, μα πάντα ο δρόμος έμεινε κλειστός. Έτσι ξαφνικά έφυγε από τη ζωή, για να βρει την σιγουριά και αγάπη που τόσο λαχταρούσε κοντά στους γονείς του.

Η Ένωση μας και όλοι οι χωριανοί για τον πρόωρο χαμό του παλληκαριού μας συλλυπούμεθα θερμά τους συγγενείς του.

Ένωση Ελαφοτόπου

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΚΑΜΝΕΛΙΟΥ

1. Στις εκλογές του Εκπ)κού Εξωρ)κού Συλλόγου Σκαμνελίου, που έγιναν στις 21—4—87, εκλέχτηκε νέο Δ)κό Συμβούλιο από τους:

- 1) Πρόεδρος: Βασίλης Καρβούνης του Κώστα.
- 2) Αντιπρόεδρος: Βαγγέλης Καρβούνης του Δημοσθένη.
- 3) Ταμίας: Βαγγέλης Τσουμάνης του Δημήτρη.
- 4) Γεν. Γραμματέας: Αλέξης Τζιάσιος του Γιάννη.
- 5) Μέλη: Γεώργιος Καρβούνης του Χρήστου, Λεωνίδας Γόγολος του Βασίλη και Γεώργιος Καρβούνης του Σπήλιου.

II) Εξελεγκτική επιτροπή:

- 1) Νικόλαος Κουσουρής του Αναστασίου.
- 2) Ευάγγελος Τσουμάνης του Σωτήρη.
- 3) Δημήτρης Τσουμάνης του Γιώργου.

III) Το Συμβούλιο στην προσπάθειά του να δημιουργήσει δανειστική βιβλιοθήκη που θα στεγαστεί προσωρινά σε αίθουσα του κοινοτικού γραφείου — παρακαλεί όσους επιθυμούν, να στείλουν βιβλία ποικίλου περιεχομένου στη Δ)ση:

Εκπολιτικό Σύλλογο Σκαμνελίου
Σκαμνέλι Ιωαννίνων
ΚΑ: 44010

ΕΤΟ ΠΑΠΙΓΚΟ ΖΑΓΟΡΙΣΙΑ ΚΟΥΖΙΝΑ

Αλευρόπιπτα — Λαχανόπιπτα
Ζαγορίσιο Μπιρίμι κ.λπ.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ
ΚΑΛΙΟΠΗ ΡΑΓΓΑ
ΤΗΛ. 0653/41.081

5.000
Εμμανουήλ Φίλιππος — Άρτεμις Κουκουράβας Θάνος
Μπένου Νιόβη

45 ΑΥΔ
Παπανδρέου THEO

25 \$
Σίγκα Αικατερίνη

3.000
Καραπέτσας Δημήτριος

Κράλιος Αλ. Κων)νος
Λεοντίδης Βασίλειος

20\$
Βαλένος LEO
Φούρκας CHARLES

2.500
Ζησιάδης Λεωνίδας

Πετρόπουλος Δημήτριος

2.000
Γενναδίου — Μαυρολίδου Ελένη

Ιωαννίδης Νικόλαος

Κόκκας Βασ. Κων)νος

Οικονόμου Κ. Μάνθος

Παπαβασιλείου Μιχαήλ

Σιούτης Πάνος

Σπαθάκης Χαρίλαος

Γζελετοπούλου Γκόλφω

Τοπάλη Χρύσα

Χριστοκοπούλου — Παγούνη Βασ.

Χρ:στοδούλου ΙΜ.

1.500
Βαλάσης Θωμάς

Βασδέκης Ε. Όμηρος

Βασιλειάδου Φοίβη

Βατσέλης Νίκος

Βέλλης Θωμάς

Κρεμύδας Δημήτριος

Μητσιαδής Αγ.σ. Ελένη

Μητσιαδής Αγ.σ. Ιωάννης

Μουτσοπούλου Ελένη

Μπέκας Μιχαήλ

Ευνός Απ. Αησιλάος

Παπαζογλου Εμμανουήλ

Ρούντος Αντώνιος

Σταυρίδου Ελένη

ΧΡΥΣΑ ΜΕΤΑΛΛΙΑ ΣΕ ΖΑΓΟΡΙΣΙΟΠΟΥΛΕΣ

ΛΑΪΣΤΑ: Πρωταθλήτρια στο πανελλήνιο αθλημα κωπηλασίας ΣΚΙΦ γυναικών αναδείχτηκε η Τόνια Σβάϊερ, κόρη της γιατρού Αθανασίας Σαχρόνη, τερματίζοντας με μεγάλη διαφορά από τη δεύτερη. Στην παρτίδα απονεμήθηκε το χρυσό μετάλλιο.

ΒΟΒΟΥΣΑ: Την πρώτη νίκη και το χρυσό μετάλλιο μοιράστηκε η Ελευθερία Ζ. Βασιώτη στις τετράκωπες με ηθδαλιούχο εκήβων στο πανελλήνιο πρωτάθλημα κωπηλασίας που έγινε φέτος στα Γιάννινα.

Το ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ τους εύχεται παγκόσμια διάκριση στους Ολυμπιακούς αγώνες της Σεούλ το 1988.